

Internationale Commissie voor
de Bescherming van de Schelde

JAARVERSLAG 1998

PERMANENT SECRETARIAAT VAN DE ICBS

ICBS - CIPE

Theaterbuilding, 19e verdieping

Italiëlei 124, bus 93

B - 2000 ANTWERPEN

telefoon: +32 (0)3 206 06 80

fax : +32 (0)3 206 06 81

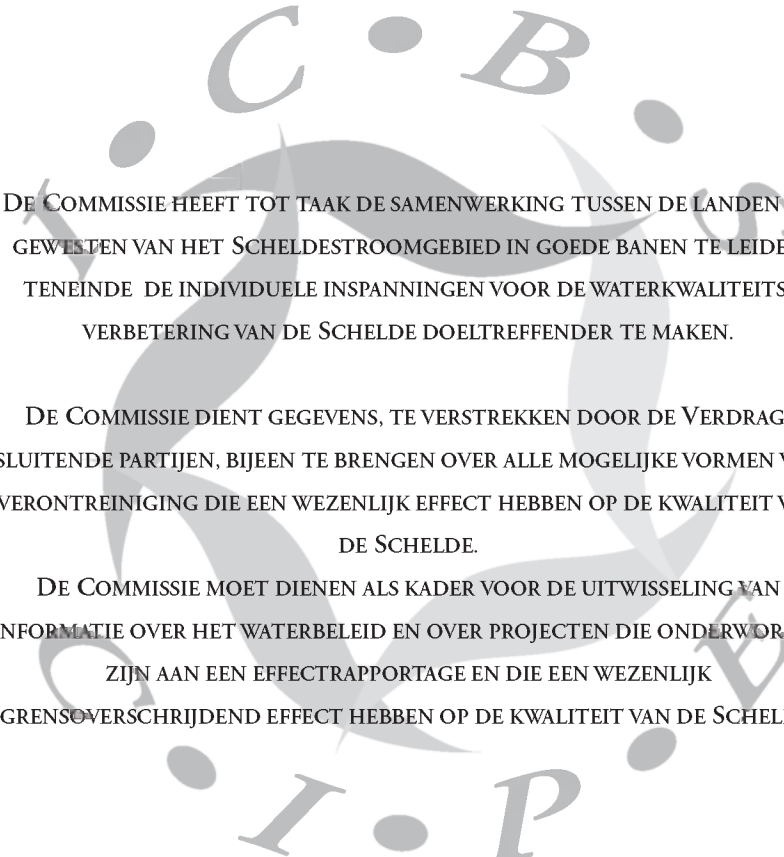
e-mail: sec@icbs-cipe.com

Arnould LEFEBURE : Secretaris-generaal (Hoofd van het secretariaat)

Michel BRUYNEEL : Uitvoerend secretaris

Veerle DE BROUWER : Secretariaat

Dieter MELIS : Secretariaat

DE COMMISSIE HEEFT TOT TAAK DE SAMENWERKING TUSSEN DE LANDEN EN
GEWESTEN VAN HET SCHELDESTROOMGEBIED IN GOEDE BANEN TE LEIDEN
TENEINDE DE INDIVIDUELE INSPANNINGEN VOOR DE WATERKWALITEITS-
VERBETERING VAN DE SCHELDE DOELTREFFENDER TE MAKEN.

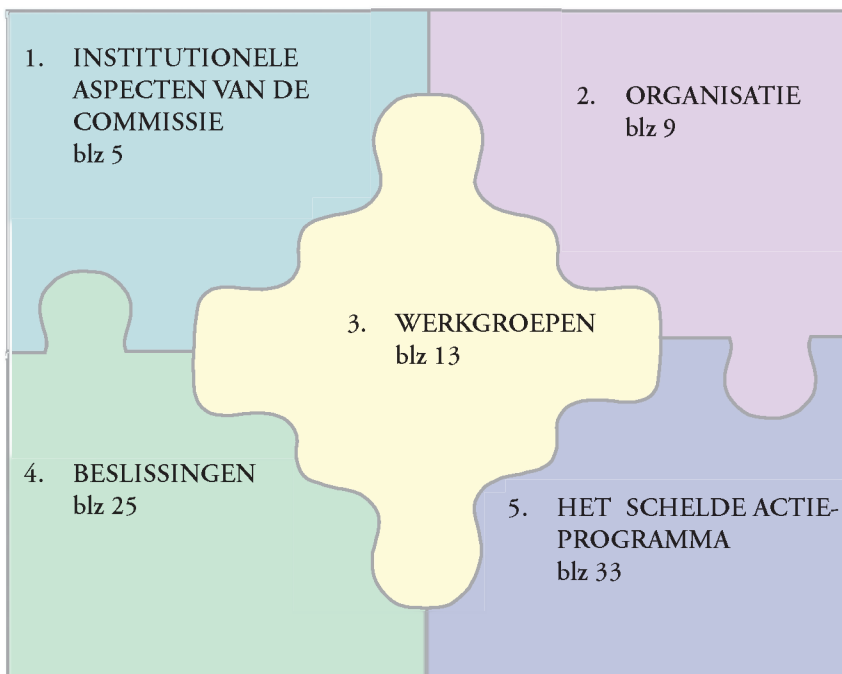
DE COMMISSIE DIENT GEGEVENS, TE VERSTREKKEN DOOR DE VERDRAG-
SLUITENDE PARTIJEN, BIJEEN TE BRENGEN OVER ALLE MOGELIJKE VORMEN VAN
VERONTREINIGING DIE EEN WEZENLIJK EFFECT HEBBEN OP DE KWALITEIT VAN
DE SCHELDE.

DE COMMISSIE MOET DIENEN ALS KADER VOOR DE UITWISSELING VAN
INFORMATIE OVER HET WATERBELEID EN OVER PROJECTEN DIE ONDERWORPEN
ZIJN AAN EEN EFFECTRAPPORTAGE EN DIE EEN WEZENLIJK
GRENSOVERSCHRIJDEND EFFECT HEBBEN OP DE KWALITEIT VAN DE SCHELDE.

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD DOOR DE VOORZITTER

3

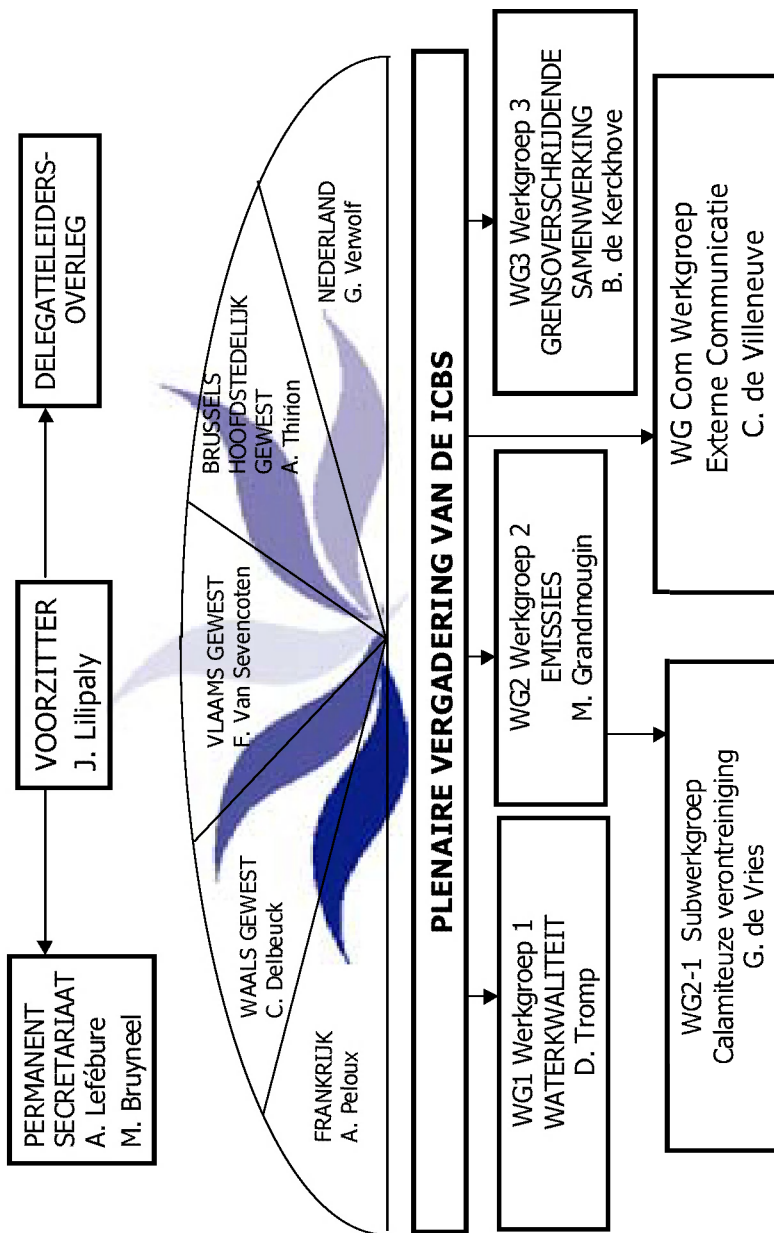
CONCLUSIE EN PERSPECTIEVEN

39

BIJLAGEN:

1. TOESPRAKEN EN PERSMEDEDELING VAN DE PLECHTIGE INSTALLATIE	41
2. TOESPRAKEN, VERKLARING EN PERSMEDEDELING VAN DE MINISTERIËLE CONFERENTIE TE MIDDELBURG	49
3. SAMENSTELLING VAN DE DELEGATIES VAN DE VERDRAGSLUITENDE PARTIJEN EN WAARNEMERS BIJ DE ICBS	58
4. SAMENSTELLING VAN DE DELEGATIES VAN DE WERKGROEPEN	60
5. OVERZICHT VAN DE VERGADERINGEN IN 1998	62
6. BOEKEN EN DOCUMENTEN VAN DE ICBS	63
7. TEKST VAN HET VERDRAG	65
8. HUISHOUDELJK EN FINANCIËEL REGLEMENT	71
9. MANDAAT VAN DE WERKGROEPEN	76

Organogram vanaf 1/1/1999

VOORWOORD DOOR DE VOORZITTER

Het voorbije werkjaar is uitermate actief en inhoudelijk belangrijk geweest voor de internationale samenwerking tussen de oeverstaten en -gewesten van de Schelde.

Op *institutioneel* vlak startte de Commissie officieel haar werkzaamheden op de Plenaire vergadering van 9 maart nadat het Verdrag inzake de Bescherming van de Schelde formeel in werking was getreden op 1 januari 1998.

Uitzonderlijk kwamen de Delegatieleiders viermaal en de Plenaire vergadering tweemaal bij elkaar om op *inhoudelijk* vlak tot overeenstemming te komen. Met resultaat, want de respectieve Ministers konden het Schelde Actieprogramma van de Commissie goedkeuren tijdens de Eerste Ministersconferentie van de ICBS op 10 december te Middelburg.

Op *organisatorisch* vlak werd het eerste voorzitterschap van de Commissie, dat sinds de start van de werkzaamheden op 11 mei 1995 in handen was van het Vlaamse gewest, afgesloten.

Op *operationeel* vlak werd het secretariaat uitgebouwd met mensen en middelen. Naast de Uitvoerend secretaris detacheerde de Vlaamse delegatie twee part-time medewerkers. Een computer-netwerk zorgt er mede voor dat het secretariaat de leden van de Commissie maximaal kan ten dienste staan.

De Commissie is gereed om die boeiende uitdaging, samen de Schelde beschermen, aan te gaan.

Ik wil dan ook langs deze weg mijn voorganger, de heer Frank Van Sevenscoten, gelukwensen en bedanken voor zijn inspanningen om de ICBS definitief op de sporen te zetten.

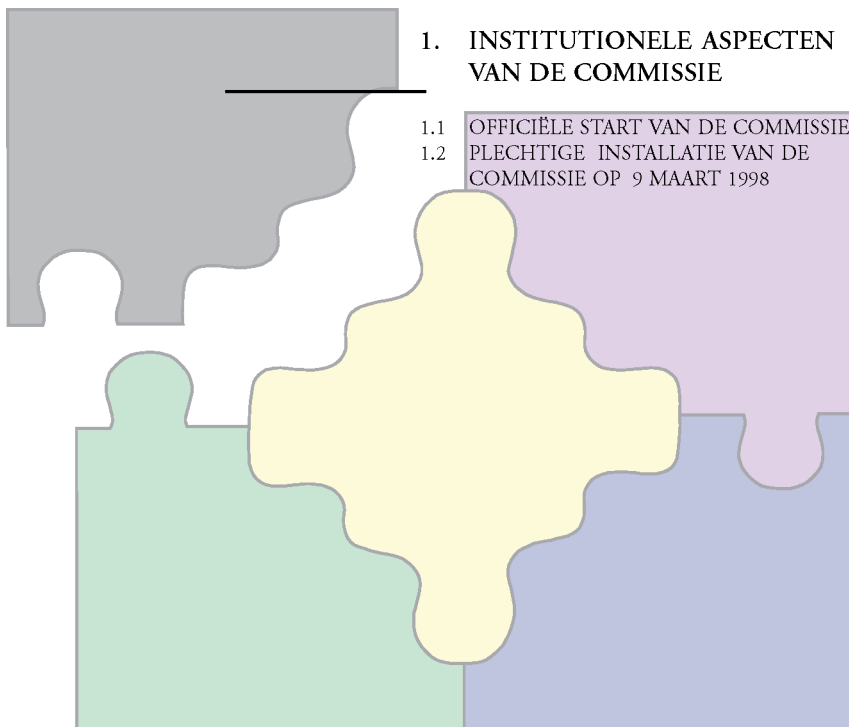
Mijn oprechte dank gaat ook uit naar de delegatieleiders en de voorzitters van de werkgroepen en de respectieve leden die erin geslaagd zijn om in een korte periode naast het indrukwekkende rapport "De kwaliteit van de Schelde 1994" waarmee de referentie is gezet, ook met het Schelde Actieprogramma de basis te leggen voor de samenwerking gedurende de volgende vijf jaren.

Ik zal alles in het werk stellen om gedurende mijn voorzitterschap deze samenwerking voort te zetten en duurzaam te maken met steeds het belang van de Schelde voor ogen.

Ik wens u veel leesplezier toe met dit jaarverslag.

John Lilipaly
Voorzitter ICBS

1. INSTITUTIONELE ASPECTEN VAN DE COMMISSIE

Op 26 april 1994 is in Charleville-Mézières (F) het Verdrag inzake de internationale bescherming van de Schelde door de vijf Partijen met een grondgebied in het Scheldestroomgebied ervan, Frankrijk, het Waals Gewest, het Vlaams Gewest (ondertekend te Antwerpen op 17 januari 1995), het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en Nederland ondertekend. Op 9 maart 1998 is de Commissie in Antwerpen plechtig geïnstalleerd na ratificatie van het Verdrag door de Parlementen van de Partijen.

1.1 OFFICIËLE START VAN DE COMMISSIE

Op 28 november 1997 ratificeert de laatste Partij, met name Frankrijk, het Verdrag bij wet 97-1099, waardoor de ratificatieprocedures worden afgerond en de inwerkingtreding op 1 januari 1998 een feit wordt. Door de ratificatie van het Verdrag door de Parlementen van alle Verdragspartijen verkrijgt de Commissie de nodige rechtspersoonlijkheid voor de vervulling van haar taken op het grondgebied van elke Verdragspartij en met name kan elke Staat daardoor de nodige middelen voor de werking ervan vrijmaken. Het Verdrag inzake de bescherming van de Schelde bepaalt immers in artikel 6:

« Teneinde de taken uit te oefenen die haar in dit Verdrag zijn toebedeeld, bezit de Commissie rechtspersoonlijkheid. Zij geniet op het grondgebied van elk der Verdragsluitende Partijen de handellingsbevoegdheid die noodzakelijk is voor de vervulling van haar taken. De Commissie wordt vertegenwoordigd door haar Voorzitter. »

De Commissie heeft van de Regeringen een investeringsbegroting toegewezen gekregen voor de technische en logistieke uitrusting van het secretariaat en een begroting voor bedrijfsfonds en werkingskosten, die op basis van artikel 8 van het Verdrag volgens onderstaande verdeelsleutel door de Partijen worden gedragen:

- Koninkrijk der Nederlanden :	10 %
- Franse Republiek :	30 %
- Waals Gewest :	10 %
- Vlaams Gewest :	40%
- Brussels Hoofdstedelijk Gewest :	10 %

Verder bepaalt het Verdrag in artikel 6 §7: "De Commissie beslist over de aanwerving en het ontslag van personeel en beschikt in het bijzonder over de bevoegdheid om contracten af te sluiten in het kader van de uitoefening van haar taken, roerende en onroerende goederen te verwerven en te vervreemden, alsook in rechte op te treden." Op basis daarvan werd het secretariaat in 1998 versterkt met twee assistenten, mevrouw Veerle De Brouwer en de heer Dieter Melis.

1.2 PLECHTIGE INSTALLATIE VAN DE COMMISSIE VAN 9 MAART 1998

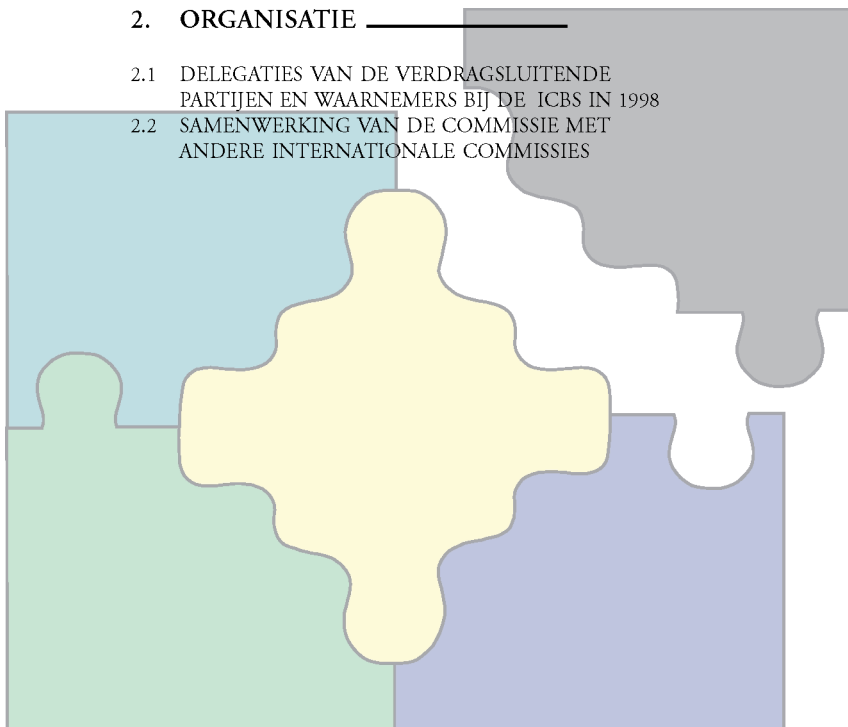
Naar aanleiding van de inwerkingtreding per 1 januari 1998 van het Verdrag inzake de bescherming van de Schelde is de Internationale Commissie voor de Bescherming van de Schelde (ICBS) op 9 maart 1998 plechtig geïnstalleerd door de heer Theo Kelchtermans, Vlaams Minister van Milieu en Tewerkstelling, namens het Vlaams Gewest dat op dat ogenblik hiervan het voorzitterschap waarnam. Bij deze gelegenheid werd door de heer M. Enthoven, Buitengewoon Raadsadviseur bij het Secretariaat-Generaal van de Europese Commissie en voormalig Directeur-Generaal DG XI, een inleiding gegeven over het Europees waterbeleid, de werkzaamheden m.b.t. de ontwerp-kaderrichtlijn water en de eventuele gevolgen hiervan voor de internationale riviercommissies.

Met de ondertekening van het Verdrag en de voorlopige installatie van de Commissie hebben alle Partijen de politieke wil bevestigd om samen te werken aan de verbetering van de kwaliteit van de Schelde. Met de definitieve installatie wordt deze wil herbevestigd met name vanuit een historische invalshoek waarbij Minister Kelchtermans eraan herinnert heeft dat de Schelde eeuwenlang het toneel was van heftige strijd en nu motor is voor goede verstandhouding en actieve samenwerking tussen oeverstaten. Verder werd de definitieve installatie benaderd vanuit een Europese invalshoek, waarbij de heer Enthoven nader inging op de Europese dynamiek inzake waterbeheer en vanuit de invalshoek van internationale samenwerking, waarbij de heer Van Sevenscoten de hoofdlijnen van het Schelde Actieprogramma heeft uiteengezet.

2. ORGANISATIE

- 2.1 DELEGATIES VAN DE VERDRAGSLUITENDE
PARTIJEN EN WAARNEMERS BIJ DE ICBS IN 1998
- 2.2 SAMENWERKING VAN DE COMMISSIE MET
ANDERE INTERNATIONALE COMMISSIES

2. ORGANISATIE

De Commissie wordt vertegenwoordigd door haar Voorzitter (art. 6;7), zij bestaat uit delegaties van de Verdragssluitende Partijen (art. 6;1), stelt naar behoefte werkgroepen in die haar bij haar taken kan bijstaan (art. 6;3) en beschikt over een permanent secretariaat dat in Antwerpen is gevestigd (art. 6;6) (zie het organisatieschema van de Commissie in bijlage 3).

2.1 DELEGATIES VAN DE VERDRAGSLUITENDE PARTIJEN EN WAARNEMERS BIJ DE ICBS

Artikel 6, punt 1 van het Verdrag bepaalt dat de Commissie bestaat uit delegaties van de Verdragssluitende Partijen en elke Verdragssluitende Partij benoemt ten hoogste acht afgevaardigden, onder wie een delegatie-leider. Deze delegaties kunnen zich ter vergadering laten bijstaan door deskundigen. Hun samenstelling in 1998 gaat in bijlage 3.

Wat de waarnemers betreft heeft de Commissie, conform artikel 7, paragraaf 1 van het Verdrag, de federale Staat België en de Europese Commissie toegelaten. De lijst van hun vertegenwoordigers gaat in bijlage 3. Van de bij paragraaf 2 betrokken waarnemers is er nog geen enkele benoemd. De praktische modaliteiten zijn opgenomen in artikel 7 van het huishoudelijk en financieel reglement.

2.2 SAMENWERKING VAN DE COMMISSIE MET DE OVERIGE INTERNATIONALE COMMISSIES EN GRENSOVERSCHRIJDENDE SAMENWERKINGSSTRUCTUREN

Met het oog op de afstemming van het waterbeleid van grensoverschrijdende rivieren en meren volgt het secretariaat continu de werkzaamheden van Maas- en Rijncommissie en van de Europese Commissie en het UNECE Water Verdrag voor zover die betrekking hadden op stroomgebieden. Met name heeft het zich op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen m.b.t. de Europese kaderrichtlijn water, preventie van calamiteuze verontreinigingen en harmonisatie van meetnetten voor het oppervlaktewater.

In september 1998 was het secretariaat in Antwerpen het trefpunt voor de Secretarissen van de Internationale Riviercommissies voor de Rijn (IKSR), Donau (ICPDR), Elbe (IKSE), Maas (ICBM), Saar en Moezel (CIPMS), het meer van Genève (CIPEL), de Waddenzee (CWSS) en de OSPAR-Commissie. Hun actieprogramma's passeerden de revue; er werd een balans opgemaakt van het afgelopen jaar; de millenniumproblematiek, meetnetten en het nieuwe Rijnverdrag werden onder de loep genomen.

De volgende vergadering van de Secretariaatshoofden is voor 16 en 17 september 1999 in Wilhelmshaven gepland.

Het secretariaat nam in februari deel aan de jaarvergadering van de NVIWO, het Nederlands-Vlaams Integraal Waterbeheer-Overleg, teneinde enerzijds op de hoogte te zijn van de vordering in de bilaterale samenwerking bij het stroomgebiedcomité Kreken-Polders en anderzijds om in dit orgaan de stand van zaken toe te lichten m.b.t. de werkzaamheden in de ICBS.

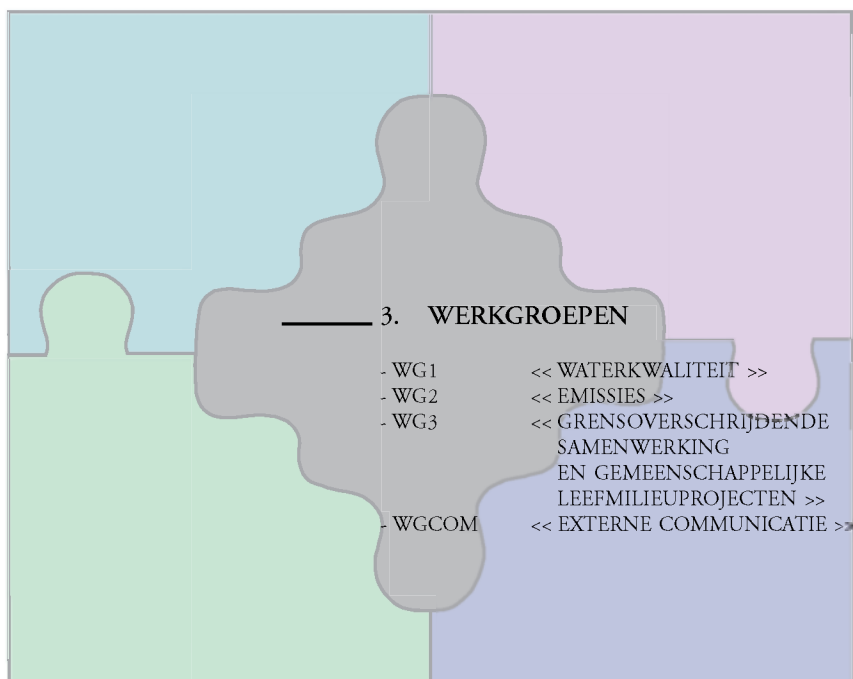
Ook met de Technische Scheldec commissie heeft het secretariaat de contacten onderhouden. Zo werden de agendapunten en het verslag van de 44ste vergadering in maart te Den Haag ter beschikking gesteld en werden de gemeenschappelijke aandachtspunten, o.m. de Langetermijnvisie Schelde-estuarium besproken.

De samenwerking met het Belgisch federale Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu leidde tot een uiteenzetting in mei op de werkvergadering van werkgroep 2-1 "Calamiteuze verontrei-

nigingen" door een vertegenwoordiger van de Dienst Ioniserende Stralingen omtrent het "Overzicht van de voor de controle van de radioactiviteit benutte voorzieningen".

Tenslotte werd, in het kader van de samenwerking met de grensoverschrijdende structuren, de Commissie op verzoek van verschillende delegaties uitgenodigd op de plenaire vergadering van de subgroep inzake het vrije verkeer van vissen in de hydrografische stroomgebieden van de Beneluxlanden. Met het oog op de voortzetting en de uitbreiding van het uitstekend lopende programma op grond waarvan reeds gemeenschappelijke concepten zijn uitgewerkt voor de bescherming, de wederinvoering en het beheer van trekvissen en in het bijzonder de grote anadrome trekvissen, werd voorgesteld dit Beneluxoverleg onder te brengen in de werkgroepen kwaliteit van de Schelde- en Maascommissie op hun respectieve toepassingsgebieden.

3. WERKGROEPEN

In 1998 beschikt de Commissie over twee permanente werkgroepen, de WG1 "Waterkwaliteit" en de WG2 "Emissies", een subgroep WG2-1 "Calamiteuze verontreinigingen", twee tijdelijke werkgroepen, de WG3 "Grensoverschrijdende samenwerking en gemeenschappelijke leefmilieuprojecten" en de WGcom "Externe communicatie" die gemeenschappelijk is aan de ICBS en de ICBM en drie ad hoc werkgroepen "Homogeen meetnet", "Schelde actieprogramma" (gemengde groep WG1-WG2) en "Biologisch meetnet".

Deze werkgroepen komen regelmatig bijeen op het secretariaat van de Commissie overeenkomstig artikel 6 van het huishoudelijk reglement (zie bijlage 4, data en plaatsen van de vergaderingen van de werkgroepen in 1998) en rapporteren aan de Plenaire Vergadering.

Voorzitter WG1 : Henk Saeijs

Rapport van de voorzitter van de Werkgroep Waterkwaliteit (WG1)

Op de Plenaire Vergadering van 9 maart is afgesproken dat de Werkgroep Waterkwaliteit en de Werkgroep Emissies, elk voor wat hun mandaat betreft, de acties voor het Schelde Actieprogramma (hoofdstuk III) nader uitwerken en hun prioriteiten vaststellen.

Ten aanzien van de activiteiten van de Werkgroep waterkwaliteit werd door de Plenaire Vergadering voorts:

- akte genomen van het feit dat het meetnet is opgezet, maar dat het nog in een experimentele fase verkeert zodat het nog tot ontwikkeling kan komen;
- de werkgroep ad hoc 'Homogeen Meetnet' opgedragen de uitbreiding van de lijst van stoffen/parameters zo spoedig mogelijk te bestuderen;
- gewenst dat ingespeeld wordt op de aanbevelingen van het Europees Milieugentschap met betrekking tot het opzetten van diens Europees meetnet.

In 1998 is de werkgroep viermaal bijeen geweest, namelijk op 29 april, 11 mei, 11 juni en 2 december. Tijdens de vergaderingen heeft de nadruk sterk gelegen op het formuleren van de acties en het prioriteren ervan voor het eerste Schelde Actieprogramma en het vorm geven van het homogeen waterkwaliteitsmeetnet voor de Schelde. De vergadering van 2 december stond met name in het teken van de voorbereiding van de Schelde Ministerconferentie van 10 december in Middelburg. De ad hoc werkgroepen 'homogeen meetnet' en 'biologisch meetnet' zijn beide één keer bijeen geweest en wel op 26 augustus.

Op de Schelde Ministerconferentie van 10 december 1998 zijn de volgende besluiten genomen die van belang zijn voor de werkzaamheden van de Werkgroep Waterkwaliteit:

1. De uitbreiding van de lijst van parameters dient verder onderzocht en eventueel via schriftelijke procedure goedgekeurd en ter bekrachtiging aan de volgende plenaire vergadering voorgelegd te worden.
2. De uitbreiding van het verdragsgebied zal samen met de implicaties van de ontwerp-kaderrichtlijn in de werkgroepen verder onderzocht worden en ter goedkeuring aan de volgende plenaire vergadering worden voorgelegd.
3. De relatie met de NGO's zal verder bestudeerd worden en voorstellen dienaangaande zullen op de volgende plenaire vergadering besproken worden.
4. Het Schelde Actieprogramma is unaniem goedgekeurd.
5. Een tijdschema/plan van aanpak met alle acties van het SAP zal medio 1999 langs schriftelijke weg worden voorgelegd.

In 1999 dient de Werkgroep Waterkwaliteit direct actie te ondernemen naar aanleiding van de besluiten 1 en 5. Uitwerking van besluit 1 wordt verder voorbereid in de ad hoc werkgroep Homogeen Meetnet. Op grond van de resultaten deze voorbereidingen doet de Werkgroep Waterkwaliteit een voorstel aan de Plenaire Vergadering van 29 oktober 1999.

Als uitwerking van besluit 5 zal de Werkgroep Waterkwaliteit in 1999 een tijdschema/plan van aanpak opmaken.

Voorzitter WG2 : Martial Grandmougin

Rapport van de voorzitter van de Werkgroep Emissies (WG2)

Deze nota heeft niet tot doel om de omstandigheden te omschrijven waarin de werkgroep heeft gewerkt, maar veeleer de nadruk te leggen op de punten waarover een consensus bestaat en vooral op de kwesties die eind 1998 verder dienen te worden uitgediept.

1 Stoffenlijst

Dit punt wordt vanzelfsprekend samen met de werkgroep emissies (WG2) verder uitgewerkt. Aanvankelijk heeft WG2 zich vooral beziggehouden met de stoffen/parameters waarover reeds informatie binnen de verschillende verdragspartijen beschikbaar was. Dat was inderdaad de enige manier om snel vooruitgang te boeken : inventariseren van wat reeds bestaat. Dat heeft ertoe geleid dat de lijst enkel de "klassieke" parameters bevat, zoals BZV, CVZ, diverse vormen van stikstof, fosfor enz. Dat was zinvol aangezien de klassieke vormen van verontreiniging nog steeds sterk aanwezig zijn in de Schelde.

Dat wil niet zeggen dat deze lijst nu voor eens en altijd vastligt. Deze moet worden bijgesteld, maar WG2 kan zich overeenkomstig haar mandaat alleen maar bezighouden met de stoffen waarvoor een bijzondere actie binnen het Schelde stroomgebied nodig is, bijvoorbeeld de bouw van zuiveringsinstallaties.

II Emissieschema

Een eerste versie van het emissieschema is opgenomen in het rapport "kwaliteit van de Schelde in 1994". Dit schema moet worden verduidelijkt en de werkgroep zal met name moeten streven naar een gemeenschappelijke visie op de volgende gebieden :

- definitie van inwoner-equivalent
- meenemen van ambachtelijke en commerciële activiteiten in het stedelijk weefsel
- berekeningswijze van de inwoners waarvan het afvalwater niet naar een zuiveringsstation gaat
- meenemen van individuele saneringsinstallaties.

III Calamiteuze verontreinigingen

De subwerkgroep "calamiteuze verontreinigingen" is erin geslaagd om, overeenkomstig de bepalingen van het verdrag, een tussen de verdragspartijen afgestemd waarschuwings- en alarmsysteem op te zetten. Na een proefperiode is het systeem nu operationeel, hoewel het op bepaalde punten voor verbetering vatbaar is.

Discussie is ontstaan over het begrip mogelijke bronnen voor calamiteuze verontreiniging. De WG2 heeft de opdracht gekregen om dat punt te bespreken. Een meerderheid was van mening dat de bronnen voor mogelijke verontreiniging samenvallen met de bedrijven die onder de "Seveso"-richtlijn vallen.

IV Streefdoelen

Hierover zijn de besprekingen nog niet afgerond. Voor de middellange termijn hadden de besprekingen betrekking op de "basiskwaliteitsnormen" die in de verschillende verdragspartijen worden gehanteerd. Het ziet er evenwel naar uit dat terzake een consensus kan worden bereikt.

V Uitbreiding van het verdrag

Dit discussiepunt heeft zowel betrekking op het materiële toepassingsgebied van het verdrag, d.w.z. het meenemen van de debieten, en meer in het algemeen van de kwantiteitsaspecten, maar ook op het geografische toepassingsgebied van het verdrag. Drie verdragspartijen overwegen een uitbreiding van het geografisch gebied voor een totale oppervlakte van 5.000 km². Het bevoegdheidsgebied van de ICBS zou met meer dan 25 % kunnen toenemen. Twee delegaties lijken terzake terughoudender en er kon geen eensgezindheid in de werkgroep worden bereikt. Niet alleen over de fundamentele kwestie, maar ook over de procedure die moet worden gevolgd om het verdrag te wijzigen, bestaan er nog tal van vraagtekens aangezien sprake is van een aantal substantiële wijzigingen.

VI Actieprogramma

Het actieprogramma is opgesplitst in een korte, middellange en lange termijn.

Op korte termijn dienen niet alleen de reeds bestaande investeringsplannen te worden uitgevoerd, maar dient men te komen tot een consensus over de doelstellingen.

Deze zullen op de middellange termijn worden uitgevoerd, waarbij de best beschikbare technologieën veralgemeend, en de beste milieupraktijken op grote schaal zullen worden toegepast. Op middellange termijn zal het meetnet ook verder worden aangevuld.

Op lange termijn zal men ernaar streven concrete invulling te geven aan het concept duurzame ontwikkeling.

Voorzitter WG3 : Bruno de Kerckhove

Rapport van de voorzitter van de Werkgroep Grensoverschrijdende samenwerking (WG3)

Sinds de oprichting van de werkgroep WGS3 van de ICBS in 1995 werden aan de werkgroep, na opeenvolgende aanpassingen van zijn mandaat, de hiernavolgende taken toevertrouwd :

- de grensoverschrijdende samenwerkingsstructuren inventariseren en mogelijkheden voor integratie of inkadering van deze structuren voorstellen ;
- een overleg betreffende gemeenschappelijke leefmilieuprojecten op gang zetten ;
- als overleg- en informatieforum fungeren betreffende de eventuele implicaties van het internationale waterbeleid voor de ICBS.

Op basis hiervan worden door de werkgroep de hiernavolgende werkzaamheden verricht :

1. **Betreffende de grensoverschrijdende samenwerkingsstructuren** werden door de werkgroep een inventarisatie en beschrijvende fiches m.b.t. ruim 50 bestaande structuren opgesteld. Aan de hand van door de plenaire vergadering goedgekeurde criteria (integratie, inkadering, zonder voorwerp), werd een twintigtal in te kaderen structuren ter goedkeuring van de algemene vergadering voorgelegd en door de algemene vergadering goedgekeurd. Met de procedure voor de inkadering van deze structuren werd tevens ingestemd.
2. **Gemeenschappelijke leefmilieuprojecten** : intensieve werkzaamheden werden in 1995 en 1996 uitgevoerd met betrekking tot de uitwerking van voor de ICBS relevante leefmilieuprojecten die eventueel in aanmerking hadden kunnen komen voor een Europese financiering in het kader van het Witboek van J. Delors en de groep Christophersen. De Europese Unie heeft evenwel de aangegeven mogelijkheden helaas niet benut, waardoor de groep zijn werkzaamheden terzake heeft moeten stopzetten. De groep zal de werkzaamheden hieromtrent hervatten indien nieuwe mogelijkheden zich voordoen.
3. **Het Verdrag van Helsinki betreffende de grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren**

De voorzitter van werkgroep WG3 werd door de plenaire vergadering gemandateerd om de ICBS bij de Eerste Conferentie van de Partijen bij dit Verdrag te vertegenwoordigen van 2 t/m 4 juli 1997 te Helsinki. De implicaties van deze eerste Conferentie werden door de werkgroep besproken en aan de plenaire vergadering voorgelegd. De werkgroep zal tevens overleg plegen over de gevolgen van het protocol « water en gezondheid » bij dit verdrag, dat in juni 1999 te Londen werd ondertekend.

4. Voorstel voor een Kaderrichtlijn « water »

Sinds 1997 volgt de werkgroep WG3 de ontwikkelingen met betrekking tot het voorstel kader-richtlijn « water » actief op. Het voortgangsrapport van de werkgroep sinds de 5^e plenaire vergadering geeft een summiere beschrijving van de stand van het dossier per 15 oktober 1998, datum van de laatste vergadering van de werkgroep 3. Het Europe Parlement, dat het politiek akkoord in de Milieu-raad van 16 en 17 juni 1998 als onbevredigend beschouwde, heeft de goedkeuring van zijn advies in eerste lezing uitgesteld, waarbij gehoopt wordt gebruik te kunnen maken van het medebesluitvormings-proces dat na de inwerkingtreding van het Verdrag van Amsterdam algemeen zal gelden. Gelet op de verkiezingen van het Europe Parlement in juni 1999 heeft het Parlement evenwel een informele onder-handeling met de Raad en de Europese Commissie aangevat om zo te komen tot een spoedige goed-keuring van de richtlijn.

Voorzitter WGcom : Carel de Villeneuve

Rapport van de voorzitter van de ad hoc - werkgroep "externe communicatie" - gemeenschappelijk ICBS/ICBM

1. De werkgroep heeft zich bij de Internationale Moezel-, Saar- en Rijncommissies laten informeren met betrekking tot door hen gebruikte communicatiemiddelen en zij heeft zich ook laten voorlichten over het *Regional Environmental Management Support System Based On Telematics (REMSSBOT)*, zoals uitgewerkt voor de Schelde.
Vervolgens heeft de werkgroep allereerst vastgesteld dat het voor de Commissies een goede zaak is om met een open vizier naar buiten op te treden, en daarbij op de verwachtingen van het publiek en de pers in te spelen. De wijze van presentatie zal dan ook zo moeten zijn dat hun interesse wordt opgewekt en warm gehouden door regelmatig informatie te verstrekken, en met name wanneer een aantrekkelijke boodschap kan worden uitgedragen. De vorm van de informatie moet dan ook kunnen variëren.
2. Ook was men het erover eens dat onderscheid zou dienen te worden gemaakt tussen communicatie naar buiten van de Commissies zelf en die van de Verdragspartijen, althans waar het contacten met al dan niet gouvernementele organisaties betreft. De Commissies zullen zich primair richten op *inter-nationale* organisaties; contacten met nationale organisaties worden aan Partijen voorbehouden. Uiteraard zullen deze zich daarbij moeten houden aan de vertrouwelijkheidsregels ten aanzien van stukken van de Commissies zelf en van de andere Partijen.
3. De werkgroep heeft vervolgens vormen van externe communicatie geïdentificeerd waarmee de Commissies kunnen worden geconfronteerd, zowel op het punt van schriftelijke als van mondelinge communicatie. De volgende vormen werden onderscheiden:

- a. schriftelijke communicatie:
 - i. Jaarverslag (zie §6)
 - ii. Tabellenboek met meetresultaten van de waterkwaliteit (§7)
 - iii. Thematische documenten van de werkgroepen (§8)
 - iv. Nieuwsbrief (§9)
 - v. Presentatiefolder (§10)
 - vi. "Pedagogisch koffertje" t.b.v. de gespecialiseerde pers (§11)
 - vii. Electronische media (§12-13)
 - viii. Perscommuniqués (plenaire vergadering, evenementen) (§14)
 - ix. Knipselkrant (§15)
- b. mondelinge communicatie:
 - i. Voorlichtingsbijeenkomsten met NGO's (bedrijfsleven, milieu-groepen, etc.) (§16)
 - ii. Symposia/colloquia/workshops georganiseerd door ICBM/ICBS (§17)
 - iii. Deelname aan externe evenementen (§18)
 - iv. Persconferenties (§19)
 - v. Overige externe contacten (pers, dissertaties...) (§20)

Tenslotte heeft de werkgroep zich gebogen over de budgettaire aspecten van de externe communicatie (§21) en over het op de externe communicatie van de Commissies te houden toezicht (§22).

4. Ten aanzien van het **jaarverslag** liggen de zaken het eenvoudigst. Deze vorm van externe communicatie is geregeld in de Verdragen zelf (art. 5 onder n). Zo ligt vast dat het hier een openbaar document betreft. De werkgroep doet terzake de volgende aanbevelingen:
 - a. Het ontwerp-jaarverslag wordt opgesteld door het secretariaat, en ingeleid door de voorzitter.
 - b. Het ontwerp-jaarverslag bevat buiten de inleiding van de voorzitter alleen feitelijkeheden: door de Commissie bereikte resultaten, korte beschrijving van de waterkwaliteit (op basis van informatie, aangeleverd door de delegaties), goedgekeurde documenten die voor openbaarmaking in aanmerking komen, lijst van gehouden vergaderingen, externe activiteiten van de voorzitter en van de leden van het secretariaat.
 - c. Het ontwerp-jaarverslag wordt toegestuurd aan de delegatieleiders, aan de door de delegatieleiders aangewezen contactpersonen (in voorkomend geval, de delegatiesecretaris), en aan de voorzitters van de werkgroepen. Dezen worden in de gelegenheid gesteld, binnen één maand, hun op- of aanmerkingen aan het secretariaat te zenden.
 - d. Na verwerking van de opmerkingen wordt het ontwerp-jaarverslag nogmaals voor een snelle, finale check (één week) naar de contactpersonen gezonden *dan wel* voorgelegd aan een redactiecomité van secretaris-generaal en contactpersonen. Gezien het feitelijke karakter van het verslag is behandeling in de plenaire Commissie onnodig zwaar.
 - e. Het jaarverslag wordt vormgegeven als één tweetalig document; om de gelijkwaardigheid van beide talen tot uiting te doen komen krijgt het verslag twee voorkanten.
 - f. Het jaarverslag wordt verspreid:
 - i. door het secretariaat over de leden van de Commissie en de werkgroepen, over internationale gouvernementele en niet-gouvernementele organisaties, en andere relaties; de verzendlijst heeft behoefte goedkeuring van de delegatieleiders, en dient regelmatig te worden bijgewerkt.
 - ii. aanvullend, door Partijen zelf, over andere organisaties en personen.
Het secretariaat houdt een deel van de oplage in portefeuille, en kan deze tegen vergoeding van kosten verstrekken aan belangstellenden en aan organisaties die om extra exemplaren verzoe-ken.
 - g. Op voorstel van de werkgroep hebben de plenaire vergaderingen van ICBM en ICBS van resp. 10 en 12 juni 1997 de oplage vastgesteld op 1500 exemplaren, waarvan 1000 ter verspreiding door de Partijen, en 500 voor het secretariaat; Partijen kunnen tegen kostprijs exemplaren bijbestellen in oplagen van 100. Op basis van de verdeelsleutel uit het verdrag is de distributie tussen de Verdragspartijen aldus vastgesteld:

oplage	ICBS	ICBM
Frankrijk	300	160
Nederland	100	350
Brussel Hoofdstad	100	70
Vlaanderen	400	70
Wallonië	100	350

5. Voor wat betreft het **tabellenboek** doet de werkgroep de volgende aanbevelingen:
 - a. Het tabellenboek (een compilatie van door de delegaties aangeleverde gegevens) wordt jaarlijks voorbereid door hetzij het secretariaat (zoals bij de IRC), hetzij één der delegaties (zoals bij de Moezel- en Saarcommissies), op basis van het door de plenaire vergadering goedgekeurde internationale (homogene) meetprogramma. De eerste optie zou kunnen worden gevolgd zodra de secretariaten van de ICBM respectievelijk de ICBS op sterkte zijn.
 - b. Gezien het feitelijke karakter van het tabellenboek (er worden geen interpretaties aan toegevoegd) verdient het aanbeveling dat de plenaire vergadering vaststelling ervan aan de werkgroep "waterkwaliteit" toevertrouwt. De voorzitter van de werkgroep kan een kort voorwoord toevoegen. Een en ander conform de gang van zaken in de Rijn-, Moezel- en Saarcommissies.
 - c. Het tabellenboek is primair bestemd voor specialisten (overheid, wetenschap, studiebureaus), en heeft dus ook een openbaar karakter. Het is één van de bronnen voor het jaarverslag, en zal dan ook ruim vóór dit verslag uit moeten komen. De oplage zal lager zijn dan die van het jaarverslag. Ter vergelijking: het (tweetalige) IRC-tabellenboek kent een oplage van 1350 stuks, dat van de Moezel- en Saarcommissies wordt in 250-voud gedrukt.
6. Weer anders ligt het bij de **thematische documenten van werkgroepen**, en in het bijzonder de rapporten over de **waterkwaliteit**. Het gaat hier om een weergave van de conclusies van de Commissies met betrekking tot de problemdiagnose, hetgeen een evident interpretatieve lading heeft. Deze rapporten zijn basismateriaal voor besluiten van de Commissies, zoals actieprogramma's, maar in de vervolgfase dienen zij ook ter evaluatie van de bereikte resultaten; zij worden dan ook niet jaarlijks, maar bij strategische gelegenheden uitgebracht. Al met al is hier een duidelijke taak voor de plenaire vergadering weggelegd. Op voorstel van de werkgroep hebben de plenaire vergaderingen van ICBM en ICBS op resp. 10 en 12 juni 1997 het volgende afgesproken:
 - a. De betrokken werkgroep stelt een redactiegroepje in; één van de leden is penvoerder. Het resultaat wordt in concept aan de plenaire vergadering voorgelegd, die zich met name uitspreekt over de hoofdlijnen, de conclusies en de vatbaarheid voor openbaarmaking. Het rapport gaat vervolgens, na verwerking van de opmerkingen van de plenaire vergadering, als een Commissiedocument naar buiten.
 - b. Ook hier ware te zorgen voor een tweetalig document met gelijkwaardige behandeling van beide talen; gekozen kan worden voor het "twee voorkanten"-model, maar andere opties zijn zeker niet uitgesloten.
 - c. De werkgroepen "waterkwaliteit" van ICBM resp. ICBS dienen zich uit te spreken over de periodiciteit van de uitgave van het waterkwaliteitsrapport. Een relatie met voorbereiding van het actieprogramma resp. de daarin gestelde termijnen ligt hierbij voor de hand. Ter vergelijking: dit is ook het geval voor de Rijn, waar rapporten over de waterkwaliteit uitkwamen in 1990 en 1995; in 2000 is een nieuw rapport voorzien.
 - d. Brede belangstelling voor deze rapporten mag worden verwacht, in politieke en ambtelijke kring, maar ook bij de pers en bij niet-gouvernementele organisaties. Het (jaarlijkse!) kwaliteitsrapport voor Moezel en Saar wordt in een oplage van 600 gedrukt; voor de IRC betreft het 5000 exemplaren (4000 Duits, 1000 Frans). Ook hier is als regel gekozen voor een oplage - in beide gevallen - van 1500 exemplaren, waarvan 1000 voor Partijen, en 500 voor het secretariaat, met dezelfde verdeel-sleutel als voor het jaarverslag.

- e. Met betrekking tot **de overige thematische documenten van de werkgroepen** kan volgens de werkgroep dezelfde procedure worden gevolgd als met de kwaliteitsrapportages: instelling van een redactiecomité door de betrokken werkgroep, en voorlegging van het resultaat aan de plenaire vergadering. De oplage (die redelijk groot kan zijn) moet per geval worden vastgesteld, waarbij dezelfde verdeelsleutel kan worden aangehouden als bij het jaarverslag en de kwaliteitsrapportage. Overigens lijkt het nuttig dat de plenaire vergadering aangeeft wanneer behoefte bestaat aan een dergelijk rapport; op termijn kan gedacht worden aan een reeks periodiek uit te brengen rapporten over specifieke thema's.
7. De werkgroep meent dat het gezicht naar buiten van de Commissies ermee gediend is om op die momenten dat er iets te melden is, een **nieuwsbrief** uit te brengen. Een eerste gelegenheid hiertoe zou de officiële installatie van de Commissies zijn. De nieuwsbrief zou:
 - a. uit een viertal pagina's kunnen bestaan;
 - b. informatie kunnen bevatten over de betreffende Commissie; het waterkwaliteit-rapport over 1994; het proefdraaien van de waarschuwings- en alarmprocedure; en het jaarverslag (indien gereed); de voorbereiding van het actieprogramma; etc.
 - c. ruim moeten worden verspreid, o.m. naar de pers, parlementariërs, lokale en regionale overheden, niet-gouvernementele organisaties.
8. Alvorens een besluit wordt genomen over het opstellen van een **presentatiefolder** acht de werkgroep het van belang dat een duidelijk beeld bestaat van de doelgroep (het grote publiek? wetenschappers? belangenorganisaties?) en van het beoogde effect (algemene presentatie aan het publiek? inhoudelijke info? draagvlak kweken voor de ICBM/ICBS?). Voorzitter en secretaris-generaal kunnen vervolgens een ontwerp aan de delegatieleiders, en zonodig de plenaire vergadering, voorleggen. Qua formaat wordt gedacht aan een in drieën gevouwen A-4-vel. De kosten zullen beperkt zijn; de oplage kan dan ook, afhankelijk van de doelgroep, groot tot zeer groot zijn.
Mede in dit verband zou nagedacht kunnen worden over **logo's** voor beide Commissies.
9. Een interessante gedachte op langere termijn kan zijn om voor contacten met de gespecialiseerde pers een **"pedagogisch koffertje"** samen te stellen. De kostprijs van zo'n koffertje (met diverse relevante documenten, zoals folders, nieuwsbrieven, het recentste jaarverslag, een kwaliteitsrapport, het actieprogramma ...) zal hoog zijn; de werkgroep is van mening dat de beoordeling van het nut van een dergelijke maatregel beter tot nader order kan worden uitgesteld.
10. Voor wat betreft **electronische media** onderscheidt de werkgroep drie verschillende functies:
 - a. *e-mail*: de Commissiesecretariaten gebruiken dagelijks sinds 1997 dit electronische medium, dat geleidelijk een belangrijk deel van de faxberichten en van de gewone post vervangt. Hiertoe beschikken beide Commissies over een of meer adressen/electronische postbussen (voor de ICBM betreft het nog slechts een voorlopige voorziening)(zie bijlage II);
 - b. *Niet-interactieve Internet-aansluiting*: de werkgroep stelt voor dat elke Commissie een eigen niet-interactieve aansluiting op het Internet krijgt. Deze aansluiting en in het bijzonder de home-page(s), kan verwezenlijkt worden door de respectieve secretariaten, en zou het mogelijk maken, de belangrijkste door de plenaire vergaderingen aangenomen documenten ter beschikking van het publiek te stellen, en verwijzingen op te nemen naar de in de werkgroepen vertegenwoordigde administraties (zie voor kosten en functioneren bijlage II);
 - c. *interactieve communicatie*: de werkgroep acht deze voorziening voor externe communicatie veelbelovend, maar zij is nog volop in ontwikkeling en relatief kostbaar. Het lijkt beter voorlopig af te wachten.
Uit bijlage II bij dit verslag blijkt dat de kosten van e-mail- en Internet-voorzieningen beperkt zijn; zij kunnen zonder probleem binnen de bestaande budgetten worden opgevangen.

11. De werkgroep is als een brainstorm-groep door beide commissies ingesteld, hetgeen haar ertoe heeft aanzet, een zijpad in te slaan naar de **interne communicatie** via de **electronische media**. De werkgroep heeft zich op dit punt laten voorlichten via een presentatie van de Schelde-*pilot* die onder de paraplu van het EU-telematica-project *Regional Environmental Management Support System Based On Telematics (REMSSBOT)* is geïnitieerd. Deze systematiek maakt het mogelijk, verschillende software-systemen naar elkaar te vertalen. Zo kunnen verschillende administraties die met een gezamenlijk project bezig zijn onderling (ook interactief) kunnen communiceren zonder van elektronisch systeem te hoeven wisselen. De werkgroep acht deze ontwikkeling veelbelovend, aangezien zij de uitwisseling van documenten tussen delegaties en secretariaat aanzienlijk kan vereenvoudigen. Zij rekent daarbij aan dat de aansluiting voor de ICBS geen kosten met zich meebrengt (EU betaalt ontwikkeling; Rijkswaterstaat, directie Zeeland, beheert het systeem). Ten aanzien van het Maas-bekken zou de systematiek zich eenvoudig laten ombouwen. *De werkgroep stelt de Commissies voor, hun secretariaten opdracht te geven op korte termijn de exacte gevolgen van aansluiting op de REMSSBOT-systematiek te becijferen.*

12. Ten aanzien van de **perscommuniqués** die na afloop van elke plenaire vergadering worden verspreid, is de werkgroep van oordeel dat de verspreiding verbetering behoeft. Zij stelt voor dat alle delegaties hun belangrijkste perscontacten voor onderwerpen met betrekking tot de Maas en de Schelde aan de respectievelijke secretariaten doen toekomen; deze zullen dan voortaan voor een bredere verspreiding zorg kunnen dragen. Zodra de mogelijkheden daartoe aanwezig zijn, zou verspreiding elektronisch moeten plaatsvinden.
 Verder pleit de werkgroep voor een aantrekkelijker *presentatie* van de communiqués, waarbij een **logo** bepaald niet zou misstaan.
 Qua *procedure* acht de werkgroep het tenslotte wenselijk dat de secretariaten voorafgaand aan de plenaire vergaderingen reeds een persbericht ontwerpen, zodat hun vaststelling zo weinig mogelijk vertraging ondervindt.

13. Het opstellen van een periodieke **knipselkrant** heeft naar het oordeel van de werkgroep nogal wat haken en ogen. Mede gezien de tweetaligheid van beide Commissies acht zij het rendement van dit medium onvoldoende in relatie tot de ermee gemoeide kosten. Wel acht de werkgroep het nuttig indien de secretariaten zelf krantenknipsels bijhouden; daarom adviseert zij de delegaties, de voor Maas respectievelijk Schelde relevante knipselkranten waarover zij beschikken aan de secretariaten te doen toekomen, door abonnering of anderszins.

14. De werkgroep heeft verder overlegd over de mogelijkheid dat de Commissies periodiek **voordichtings-bijeenkomsten houden voor geselecteerde internationale niet-gouvernementele organisaties** (zowel milieugroepen als organisaties van waterleidingbedrijven, bedrijfsleven, landbouw, binnenvisserij). Dit naar het voorbeeld van de IRC, die hiermee in 1996 is begonnen, met gunstig resultaat (zo werden afspraken gemaakt over de afstemming van meetnetten, en nuttige beleidssuggesties gedaan). De werkgroep acht deze vorm van communicatie eerst opportuun wanneer de Commissies iets substantieels te "bieden" hebben; dit zou kunnen zijn bij de vaststelling van de actieprogramma's. Uiteraard zal een besluit tot het houden van zulke bijeenkomsten door de delegaties moeten worden gedragen.
De werkgroep stelt voor dat, conform de in de IRC gegroeide praktijk, tijdens zulke bijeenkomsten het woord in beginsel wordt gevoerd door de voorzitter van de Commissie; deze kan zich, voor meer technische vragen, doen bijstaan door werkgroepvoorzitters. De delegatieleiders dienen in de gelegenheid te worden gesteld de bijeenkomsten bij te wonen.
 Daarnaast vraagt de werkgroep de Commissies, de mogelijkheid onder ogen te zien van uitwisselingen tussen werkgroepen en NGO's, in het kader van de normale activiteiten van de werkgroep; ook deze optie heeft in de IRC haar nut bewezen. De werkgroep zou deze mogelijkheid dan ook zeker niet a priori willen uitsluiten, maar kan zich voorstellen dat zij per geval het fiat van de plenaire vergadering behoeft.

15. Indien de Commissies zelf **symposia, colloquia en workshops** organiseren, dient dit naar het oordeel van de werkgroep per geval in een aparte begrotingspost te worden opgenomen. Zeker symposia en colloquia acht de werkgroep een zaak voor de langere termijn. Actief zoeken naar mogelijkheden van externe financiering wordt hier aanbevolen.
16. Als alternatief voor eigen evenementen valt te denken aan de figuur van *patronaat* van **door anderen georganiseerde evenementen**. Aangezien hiervoor geen financiën behoeven te worden uitgetrokken zou het akkoord van de delegatieleiders hier naar het oordeel van de werkgroep voldoende kunnen zijn.

Wanneer het gaat om *deelname* aan externe evenementen door de leden van de secretariaten van de Commissies dient de voorzitter te beoordelen of dit voor de Commissies toegevoegde waarde heeft, en de normale werkzaamheden niet in de weg zit.

Een bijzonder geval treedt op wanneer het gaat om de vertegenwoordiging van de Commissie in een ander internationaal orgaan (bijv. Vergadering van Partijen Verdrag van Helsinki, OSPARCOM, Noordzeeministersconferenties, Rijn-, Moezel- en Saarcommissies, samenwerkingsverbanden m.b.t. deelstroomgebieden van Maas en Schelde). Zulk optreden kan worden gerechtvaardigd op grond van de Verdragen zelf (artikel 5, onder m), al zal ook hier een zekere mate van selectiviteit aan de dag moeten worden gelegd. Als vertegenwoordigers komen primair in aanmerking: de voorzitter; de secretaris-generaal en de uitvoerend secretaris.

Het is wenselijk dat van deelname aan externe evenementen melding wordt gemaakt aan de Commissie (denk ook aan het jaarverslag!); in voorkomend geval kan een uitgebreider schriftelijk verslag dienstig zijn.
17. **Persconferenties** zouden gehouden kunnen worden na afloop van plenaire Commissievergaderingen, in het bijzonder wanneer die op ministerniveau worden gehouden. Het ligt voor de hand dat de Commissies zich hierbij doen vertegenwoordigen door voorzitter en delegatieleiders. Een zorgvuldige voorbereiding van zulke persconferenties is aangewezen. Overigens is het aan de Verdragspartijen om de producten van de Commissies aan een breder publiek te presenteren.
18. Wat betreft **overige externe contacten** met de pers, de wetenschap (dissertaties, scripties) e.d. dienen de secretariaten rekening te houden met de vertrouwelijkheid van documenten van Commissies en delegaties. Onder dit voorbehoud kan aan onderzoekers toegang worden verleend tot de bibliotheken van de Commissies. Overigens is het niet aan het secretariaat, eigen initiatieven richting pers te ondernemen.
19. De werkgroep wijst erop dat externe communicatie **kosten** met zich meebrengt. Het is dan ook van belang dat de kosten binnen de vastgestelde begrotingen blijven, en evenredig worden verdeeld over de verschillende vormen van communicatie waarvoor de Commissies hebben gekozen. De primaire verantwoordelijkheid dat de kosten niet uit de hand lopen ligt bij de secretaris-generaal van beide Commissies, die immers het geheel van de activiteiten overzien.
20. Tenslotte heeft de werkgroep zich gebogen over het **toezicht** dat in het vervolg zou moeten worden gehouden op zaken die verband houden met externe communicatie van beide Commissies. Zij constateerde daarbij dat het enerzijds wenselijk is dat de delegaties nauw bij deze materie betrokken blijven, maar dat het anderzijds ondoenlijk is voor de plenaire vergadering om telkens voor elk afzonderlijk geval een besluit te nemen.

Gelet evenwel op het belang van het houden van bijeenkomsten met NGO's, de organisatie van workshops, het uitbrengen van te publiceren documenten, enz. wordt voorgesteld dat het delegatieleiders-overleg geval per geval zou beslissen over de relevantie van deze initiatieven.

4. BESLISSINGEN

- 4.1 BESLISSINGEN VAN DE PLENAIRE VERGADERING VAN 9 MAART 1998
- 4.2 BESLISSINGEN VAN DE PLENAIRE VERGADERING VAN 10 DECEMBER 1998
- 4.3 BESLISSINGEN VAN DE MINISTERIELE VERGADERING VAN 10 DECEMBER 1998
- 4.4 REKENING 1998

4. BESLISSINGEN

4.1 VIJFDE PLENAIRE VERGADERING VAN 9 MAART 1998 TE ANTWERPEN:

De datum van 1 januari 1998 wordt vastgesteld als datum voor de inwerkingtreding van het Verdrag inzake de bescherming van de Schelde;

Schelde Actieprogramma

Het voorliggende Schelde Actieprogramma wordt goedgekeurd;

Hoofdstuk III "acties voor de korte termijn" wordt in principe goedgekeurd, met dien verstande dat de hierin vermelde acties louter als leidraad zullen worden beschouwd;

De Werkgroepen WGS1 "waterkwaliteit" en WGS2 "emissies", elk wat hun mandaat betreft, krijgen de opdracht om de in hoofdstuk III bedoelde acties nader uit te werken en hun prioriteit vast te stellen; Aan de delegaties wordt gevraagd om hun specifieke actieprogramma's voor de korte termijn hieraan toe te voegen;

Aan de verschillende delegaties wordt gevraagd om dit programma via de geëigende procedure aan hun regeringen ter goedkeuring voor te leggen;

De Verdragspartijen worden verzocht dit programma vóór 31 december 1998 goed te keuren;

Aan de regeringen van de Verdragspartijen wordt voorgesteld om op 10 december 1998 in Middelburg een Ministerconferentie te houden om het Schelde Actieprogramma op te starten.

Werkgroepen

Waterkwaliteit

Akte wordt genomen van het feit dat het homogeen meetnet is opgezet, maar dat het nog in een experimentele fase verkeert zodat het nog verder zal evolueren;

De werkgroep "Waterkwaliteit" wordt opgedragen zo spoedig mogelijk de uitbreiding van de lijst van stoffen/parameters te bestuderen.

Emissies

De voorstellen van WG2.1 "Calamiteuze verontreinigingen" worden goedgekeurd;

De beëindiging van de proef wordt goedgekeurd;

Het gecoördineerde waarschuwings- en alarmnetwerk met de uit de proef voortvloeiende bijgestelde procedures wordt opgezet, onder andere met de vaststelling van de hoofdwaarschuwingsposten en het herziene meldingsformulier (versie 8/01/98) en gevraagd wordt aan dit waarschuwings- en alarmnetwerk de maximale bekendheid te geven;

Het evaluatierapport wordt goedgekeurd.

Grensoverschrijdende samenwerking

Het voortgangsrapport van WG3 wordt goedgekeurd.

De Werkgroep wordt gevraagd, de aan de "in te kaderen" structuren te verzenden brief verder te stofferen met een voorstel voor invulling van de toekomstige samenwerking.

Externe communicatie

Het eindverslag met inbegrip van de voorstellen van de WGcom "externe communicatie" wordt goedgekeurd. De delegatieleiders zullen de taken van de coördinatiegroep vervullen.

De voorzitter van de Werkgroep wordt verzocht, in overleg met contactpersonen uit de andere delegaties, de voor- en nadelen van de diverse varianten van samenwerken met NGO's op een rijtje te zetten.

Het voorstel van de Voorzitter om met de Commissie het Vijfde Scheldesymposium te organiseren in het jaar 2000, wordt goedgekeurd.

Secretariaat

De benoeming van de heer Michel Bruyneel, Afdelingshoofd bij de Vlaamse Milieumaatschappij, tot Uitvoerend Secretaris van de ICBS wordt goedgekeurd.

De begroting 1999 (CIPE-ICBS/plen/9801/bud.99rev1) wordt goedgekeurd;

Vanaf het jaar 2000 wordt het inflatiepercentage bij de Verdragspartijen toegepast op de werkingsbegroting van het Secretariaat;

De heer Denys (Communauté Urbaine de Lille) en de heer Goderis (Aminal) worden benoemd tot kascommissaris van de Commissie;

Het voorstel van het Secretariaat om voor de regeling van de reiskosten bij de regeling van het Vlaamse Gewest aan te sluiten wordt goedgekeurd en het Secretariaat wordt verzocht dit in het financieel en huishoudelijk reglement op te nemen.

4.2 ZESDE PLENAIRE VERGADERING VAN 10 DECEMBER 1998 TE MIDDELBURG

Schelde Actieprogramma

Met unanimititeit bevestigt de Plenaire Vergadering haar goedkeuring van 9 maart 1998 aan het Schelde Actieprogramma en beslist om aan de Ministerconferentie voor te stellen het Schelde Actieprogramma officieel te lanceren.

Gememoreerd wordt dat de in het Schelde Actieprogramma aangekondigde inventarisaties m.b.t. de periode 1994-1998 tevens in de daaropvolgende perioden dienen te worden uitgevoerd.

De drie werkgroepen worden verzocht om voor de volgende Plenaire Vergadering een werkschema voor de uitvoering van het Schelde Actieprogramma op te stellen.

Werkgroepen

Waterkwaliteit

Het werkschema om kandidaatstoffen te bestuderen en deze aan de ICBS-lijst van WG1 toe te voegen, wordt vastgesteld.

Emissies

De Vlaamse delegatie deelt mede dat de hoofdwaarschuwingsspost in het Vlaams Gewest begin 1999 operationeel zal zijn.

Het secretariaat zal in overleg met de ICBM een aanvraag bij de Belgische federale regering indienen om de alarmeringen op het gebied van radio-activiteit van het Belgische federale waarschuwingssysteem in het waarschuwings- en alarmsysteem van de ICBS op te nemen, zoals voor de ICBM werd overeengekomen.

Grensoverschrijdende samenwerking

Werkgroep 3 zal, in samenwerking met WG3 van de ICBM en eventueel met andere werkgroepen, de voorstellen voor de implementatie van de technische bepalingen van de ontwerp-kaderrichtlijn die gevolgen hebben voor de ICBS en de ICBM onder de loep nemen.

Externe communicatie

De voorzitter constateert dat er geen eensgezindheid bestaat over de deelnemingswijze van NGO's en verzoekt de WGcom dan ook haar werkzaamheden voort te zetten teneinde tijdens de plenaire vergadering van oktober een voorstel in te dienen.

Secretariaat

Het jaarverslag 1997 van de ICBS is beschikbaar op het secretariaat. Het zal ook aan de delegaties worden toegestuurd volgens de door de plenaire vastgestelde verdeling.

De voor het grote publiek bedoelde brochure over het Schelde Actieprogramma wordt gepresenteerd en is beschikbaar op het secretariaat.

De delegaties stemmen in met het opzetten van een ICBS internet-site en met het verzoek om een extra bedrag van 850.000 BEF daarvoor op de begroting in te schrijven; voor de financiering daarvan zal de verdeelsleutel van het Verdrag worden toegepast.

De Plenaire Vergadering stemt om organisatorische redenen ermee in de begroting van de ICBS voor 2000 langs schriftelijke weg voor goedkeuring voor te leggen.

De volgende Plenaire Vergadering zal op 29 oktober 1999 in Rijsel (Frankrijk) worden gehouden.

4.3 EERSTE MINISTERIËLE VERGADERING VAN 10 DECEMBER 1998 TE MIDDELBURG

Het Schelde Actieprogramma wordt unaniem goedgekeurd.

Een tijdschema/plan van aanpak met alle acties van het SAP zal aan de Plenaire Vergadering medio volgend jaar langs schriftelijke weg worden voorgelegd.

De delegaties worden bedankt voor het vele werk dat zij op zeer korte termijn hebben verzet en zulks in een uitstekende werksfeer.

De uitbreiding van de lijst van parameters dient verder onderzocht en eventueel via de schriftelijke procedure goedgekeurd en ter bekrachtiging aan de volgende Plenaire Vergadering worden voorgelegd te worden.

De uitbreiding van het verdragsgebied zal samen met de implicaties van de toekomstige kaderrichtlijn water in de werkgroepen verder onderzocht en ter goedkeuring aan de volgende Plenaire Vergadering worden voorgelegd.

Alle delegaties stemmen in met het voorstel dat de ICBS het orgaan wordt, belast met de afstemming van het maatregelenprogramma voor het toekomstige stroomgebieddistrict van de Schelde.

De relatie met de NGO's zal verder bestudeerd worden en voorstellen dienaangaande zullen op de volgende Plenaire Vergadering besproken worden.

De "Verklaring van Middelburg" wordt goedgekeurd.

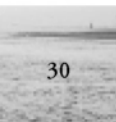
Gevraagd wordt de nodige maatregelen te nemen ter vermindering van automatiseringsproblemen op het gebied van water, zuivering en calamiteuze verontreinigingen die verband zouden kunnen houden met de overgang naar het jaar 2000.

De heer Van Sevenscoten wordt geprezen voor het vele goede werk dat hij tijdens het eerste voorzitterschap heeft geleverd.

De heer Lilipaly wordt verwelkomd; hij zal vanaf 1 januari 1999 het voorzitterschap waarnemen.

Het logo van de ICBS wordt met unanimiteit goedgekeurd.

De satellietkaart van het Scheldestroomgebied wordt gepresenteerd en is beschikbaar op het secretariaat.

4.4. REKENING 1998

Exercice - Begrotingsjaar 1/1/98 - 31/12/98

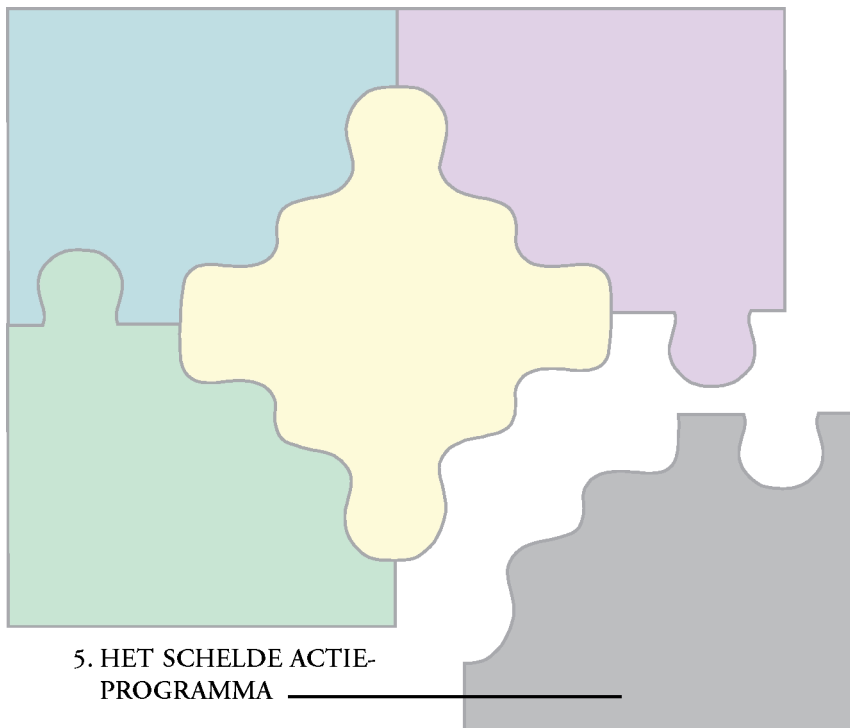
BEF

RECETTES-ONTVANGSTEN	DEPENSES-UITGAVEN
1. Contributions-Bijdragen	1. Ressources humaines-Human resources
France-Frankrijk 3.496.000	5.700.845
Région Wallonne-Waals Gewest 1.165.500	2. Indemnités-Toelagen
Région Flamande-Vlaams Gewest 4.560.315	984.000
Région Bruxelles-Capitale- Brussel Hoofdstedelijk Gewest 1.165.500	3. Interprétariat-Tolken
Pays-Bas-Nederland 1.161.332	615.000
2. Report-Overdracht	4. Bureaux-Kantoor
0	1.621.178
3. Produits financiers-Opbrengsten	5. Fonctionnement-Werkingkosten
12.385	1.853.448
	6. Divers-Diversen
	571.317
	7. Caisse-Kas
	47.438
	8. Frais financiers-Financiële kosten
	20.597
	9. Provision- Provisie 1999
	(solde-saldo 1998) 147.209
TOTAL-TOTAAL 11.561.032	TOTAL-TOTAAL 11.561.032

CONTROLE VAN DE REKENINGEN 1998 VAN DE ICBS

Ondergetekenden, de heer Jean-Pierre Denys, Frankrijk, en de heer Wouter Goderis, Vlaams Gewest, benoemd tot controleurs voor de ICBS overeenkomstig de beslissing van de Plenaire Vergadering van 9 maart 1998, verklaren hierbij de rekeningen en boekhoudkundige stukken van de ICBS voor het jaar 1998 gecontroleerd en juist bevonden te hebben.

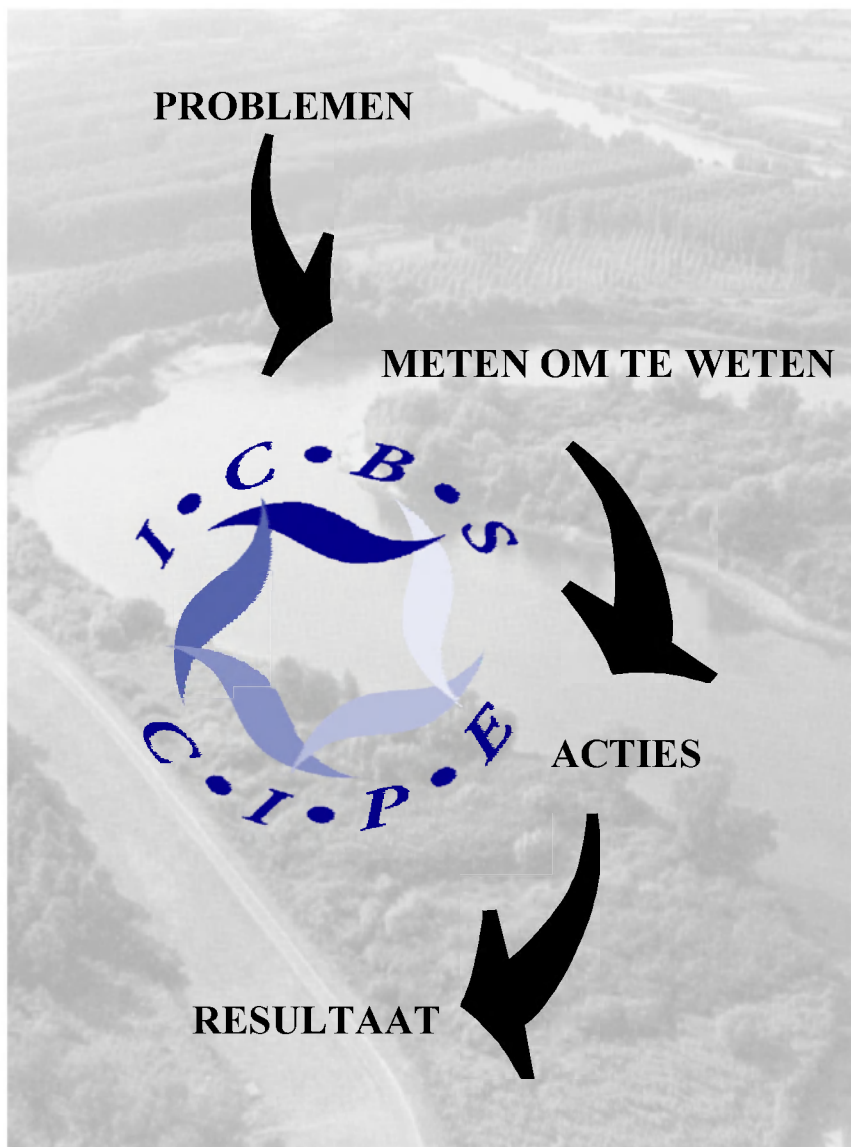
Op 13 augustus 1999 hebben zij ten kantore van het Secretariaat van de ICBS de Voorzitter van de ICBS, de heer John Lilipaly hiervan in kennis gesteld en hebben ze onderhavig rapport met kenmerk (ICBS - CIPE_BUD_98_BILAN_def) goedgekeurd waarin het uitgavenboek, het kasboek, het investeringsboek, de opmerkingen, notities en verduidelijkingen, de betalingsbalans en de algemene balans voor het jaar 1998 zijn opgenomen.

5. HET SCHELDE ACTIE- PROGRAMMA

5. HET SCHELDE ACTIEPROGRAMMA VAN 1998

De problemen

Veel bedrijven lozen hun afvalwater nog op de rivier, ondanks de realisatie van talrijke saneringen.

Ook van veel huishoudens wordt het afvalwater nog niet gezuiverd.

Meststoffen van de landbouw komen via het grondwater of door afspoeling ook in de rivier terecht.

Het vlakke gebied maakt het voor industrieën aantrekkelijk om zich langs de Schelde te vestigen, temeer daar de haven van Antwerpen een goede verbinding met de rest van de wereld biedt. Alle industriële activiteiten zorgen voor grote hoeveelheden afvalwater van sterk gevarieerde samenstelling.

Brussel

Frankrijk

Het is geen wonder dat de Schelde zoveel problemen kent. De streek waar de Schelde en haar zijrivieren doorheen stromen, hoort tot de dichtstbevolkte en meest geïndustrialiseerde van Europa. Er wonen meer dan tien miljoen mensen. Nergens in Europa is de bevolkingsdichtheid hoger: op elke vierkante kilometer wonen gemiddeld 477 mensen.

Wallonië

Door alle lozingen bevat de Schelde veel stikstof en fosfor en maar weinig zuurstof. En juist zuurstof is van levensbelang voor het planten- en dierenleven.

Een flink deel van de oevers van de Schelde is in beton en steen gezet met het oog op de scheepvaart en om de waterafvoer te verbeteren. Het stroopgebied van de Schelde telt 220 stuiven en sluisen. Planten en dieren houden niet van zo'n geïranaliseerde rivier.

Viaanderen

Ook al is de Schelde nu een kwetsbare rivier, zij blijft een bijzondere getijdenrivier, met haar karakteristieke overgang van zoet naar zout water en haar brede monding met slikken, schorren en zandbanken. Het Schelde-Actieprogramma is bedoeld om dat zo te houden.

Nederland

De ICBS stimuleert de bouw van meer zuiveringsinstallaties.

Overal worden metingen verricht om de waterkwaliteit in de gaten te houden.

Op tal van plaatsen wordt aan ecologisch herstel van de Schelde gewerkt.

Bron: Brochure SAP

METEN OM TE WETEN

Om zo snel mogelijk in beeld te hebben hoe de Schelde er in haar geheel voorstaat, heeft de Commissie het opzetten van een fysisch-chemisch en biologisch homogeen meetnet gecoördineerd. Hiermede wordt het mogelijk voor elke gekozen stof na te gaan of een verbetering is opgetreden, d.w.z. of de ondernomen acties en werken efficiënt en relevant geweest zijn.

Tevens zal de Commissie nagaan op welke manier oevers beschermd en de Schelde milieuvriendelijk ingericht kunnen worden.

Ook zal zij de voortgang bewaken van het programma voor het bouwen van openbare rioolwaterzuiveringsinstallaties. Verder zal zij de industriële lozingen inventariseren en nagaan hoe de best beschikbare technologie kan worden ingevoerd om deze lozingen terug te dringen. De inventaris van diffuse verontreiniging uit de landbouw en de scheepvaart komt ook aan bod.

Actieve technische en wetenschappelijke informatieuitwisseling wordt opgezet om de samenwerking tussen de landen en gewesten te versterken en teneinde verspilling te voorkomen. Ter verbetering van de communicatie over de Schelde zal de ICBS tevens een Internet site opzetten.

ACTIES

Hoewel de Schelde nog één van de meest vervuilde rivieren in Europa is, wordt de kwaliteit vanaf nu langzaam beter.

Op dezelfde manier als 35 jaar geleden is begonnen met de schoonmaak van de Rijn, wordt nu de Schelde in eendrachtige samenwerking onder handen genomen. De regeringen van Frankrijk, het Waals gewest, het Vlaams gewest, het Brussels Hoofdstedelijk gewest en Nederland zijn overeengekomen om samen acties te ondernemen. Alleen zo lukt het om van de 350 kilometer lange rivier, die in het noorden van Frankrijk ontspringt en in Nederland in de Noordzee uitmondt, weer een gezonde rivier te maken.

De landen en gewesten waarbinnen het stroomgebied van de Schelde gelegen is, hebben nu een gezamenlijk programma opgesteld.

Al binnen vijf jaar moeten de eerste resultaten merkbaar zijn. Zo moet in 2003 aanmerkelijk meer zuurstof in het water zitten. Dat wordt bereikt door het grootste deel van het rioolwater niet langer ongezuiverd op de rivieren in het Scheldestroomgebied te lozen. Daarom zullen er de komende jaren nog veel zuiveringsinstallaties worden bijgebouwd en in gebruik genomen.

In 2001 zal een tussentijdse evaluatie worden gepubliceerd omtrent de verwachte verbetering van de waterkwaliteit en vóór 2003 zullen de gemeenschappelijke doelen worden vastgelegd die tegen 2013 moeten zijn bereikt.

HET RESULTAAT

Voor de langere termijn richt het Schelde Actieprogramma zich op het herstel van natuurlijke oevers en van specifieke ecosystemen.

Alle doelstellingen van het Schelde Actieprogramma zijn pas gehaald als alle gebruikers van de rivier in de vijf landen en gewesten er samen voor zorgen dat er over 25 jaar van bron tot monding schoon water door de Schelde stroomt.

SCHELDE ACTIEPROGRAMMA

Een belangrijke stap in de richting van deze resultaten is de goedkeuring door de Ministerconferentie van de ICBS op 10 december 1998 te Middelburg, van het Schelde Actieprogramma dat een periode bestrijkt van 27 jaar, van 1999 tot 2025.

Deze periode werd ingedeeld in drie termijnen: in de korte termijn, van 1999 tot 2003, wil de Commissie komen tot gezamenlijke doelstellingen m.b.t. de waterkwaliteit en het ecosysteem van de Schelde; in de middellange termijn (2003 tot 2013) wil de Commissie deze doelstellingen bereiken om dan op de lange termijn een integraal en duurzaam bekkenbeheer in te stellen.

Op het einde van iedere termijn wordt het actieprogramma geëvalueerd en, indien nodig, bijgesteld.

De acties die gedurende de korte termijn (van 1999 tot 2003) zowel in de schoot van de Commissie als door iedere Verdragspartij afzonderlijk worden ondernomen, kunnen worden ondergebracht in vier hoofdstukken die cyclisch met elkaar verbonden zijn: doelstellingen, indicatoren, uitvoering en sensibilisering.

Zo moet dit Schelde Actieprogramma het op de eerste plaats mogelijk maken meer inzicht te krijgen in de **indicatoren** voor de waterkwaliteit, voor de emissies en voor hun onderlinge samenhang in het Schelde Stroomgebied als geheel. Daarnaast **voert** iedere Verdragspartij de eigen saneringsprogramma's en -acties uit. **Communicatie en samenwerking** moet leiden tot een brede aanvaarding van de noodzakelijke inspanningen en, tenslotte, zullen **gezamenlijke doelstellingen** voor de volgende periode, de huidige "middellange termijn", worden vastgelegd.

In totaal werden voor de korte termijn 71 acties gedefinieerd die gezamenlijk door de partijen binnen de Commissie zullen worden uitgevoerd. Daarnaast zal iedere Partij afzonderlijk, de eigen saneringsprogramma's en acties verder zetten.

CONCLUSIES EN PERSPECTIEVEN

DOOR K. DE BRABANDER
(DELEGATIELEIDER VAN HET
VLAAMS GEWEST IN 1998)

Begin 1995 hebben alle Partijen- Nederland, Frankrijk en de drie Gewesten van België, Vlaanderen, Wallonië en Brussel- hun akkoord gegeven voor het Verdrag over de Bescherming van de Schelde. De onderhandelaars hadden zich voor de inhoud van het Verdrag geïnspireerd op het Verdrag van Helsinki, dat in 1992 in de schoot van de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties was tot stand gekomen. Dit Verdrag voor de bescherming van grensoverschrijdende rivieren en internationale meren bevat een algemeen kader en geeft een aantal concrete richtsnoeren om de landen aan te zetten een gemeenschappelijke, geïntegreerde en grensoverschrijdende samenwerking te organiseren voor hun grensoverschrijdende rivieren door middel van bilaterale of multilaterale Verdragen of Akkoorden.

Tijdens de onderhandelingen over het Scheldeverdrag bestond bij sommige onderhandelaars nog een zeker voorbehoud om het Verdrag van Helsinki integraal toe te passen, wellicht omdat zij nog geen praktische ervaring hadden met zulke veel omvattende grensoverschrijdende samenwerking en bevreesd waren voor een gedeeltelijk verlies van hun autonomie. Het Scheldeverdrag heeft alleen de bescherming van de waterkwaliteit van de hoofdrivier tot doel en de samenwerking is dan ook beperkt tot alles wat met deze waterkwaliteit verband houdt. Buiten de Schelde zelf heeft de samenwerking voor het gehele bekken slechts betrekking op vervuilsbronnen, die duidelijk een invloed hebben op de kwaliteit van de hoofdrivier.

Tegenover deze aarzelande houding om het gehele kader van het Verdrag van Helsinki te implementeren, dus ook de relatie tussen kwaliteit en kwantiteit en tussen oppervlaktewater en grondwater, stond in 1995 het enthousiasme van alle Partijen om het Scheldeverdrag reeds onmiddellijk integraal te implementeren, zonder de ratificatie door alle parlementen van de betrokken Partijen af te wachten. Dat maakt dat de Internationale Scheldecommissie (ICBS) reeds in mei 1995 werd geïnstalleerd en dat de deze Commissie tussen 1995 en 1 januari 1998, datum waarop het Verdrag officieel in werking is getreden na de laatste ratificatie door Frankrijk, heel wat verwezenlijkt heeft.

Voor de eerste maal in de geschiedenis werd een rapport gemaakt over de kwaliteit van de Schelde van bron tot monding, met een indrukwekkende hoeveelheid informatie over de hydrologische en kwaliteitsaspecten. De metingen van de waterkwaliteit zijn geharmoniseerd van bron tot monding. Er bestaat een volledig overzicht van de stand van zaken van de waterzuivering in geheel het Scheldebekken en eveneens zijn de belangrijkste vervuilsbronnen geïnventariseerd. Tenslotte, en dat is wel heel belangrijk, kon reeds op de eerste vergadering van de Internationale Scheldecommissie sedert het Verdrag officieel in werking is getreden, namelijk begin 1998, een Schelde Actieprogramma goedgekeurd worden.

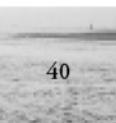
Met dit Schelde Actieprogramma (SAP) is de ICBS nu goed op weg om de gezondmaking van de Schelde op systematische en planmatige wijze aan te pakken.

Naast de genoemde verwezenlijkingen en het SAP bereidt de ICBS zich voor om haar verantwoordelijkheid verder uit te bouwen in de zin die de Europese Unie plant voor het beheer van het water in Europa. De Europese Lidstaten en het Europees Parlement voeren namelijk onderhandelingen over een Europese kaderrichtlijn over het waterbeleid. Deze ontwerp-kaderrichtlijn, die nu in een finale fase is, voorziet een geïntegreerd waterbeleid voor alle rivierbekkens in Europa, ongeacht geografische of administratieve grenzen. Een duurzaam waterbeleid moet tot stand komen door het bereiken van een goede ecologische kwaliteit voor het oppervlaktewater, een goede chemische kwaliteit en voldoende kwantiteit voor het grondwater en dat alles door een programma van maatregelen en beheerplannen die voor het ganse stroomgebied van de rivierbekkens moeten opgesteld worden. Voor de grensoverschrijdende rivieren moeten de lidstaten

samenwerken om de doelstellingen te halen door de maatregelen en het beheer onderling te coördineren. De praktische gevolgen van de geplande kaderrichtlijn worden nu bestudeerd in een werkgroep van de ICBS, zodat zij zich kan voorbereiden om de gewenste coördinatie voor het gehele Scheldebekken te realiseren.

Zoals hierboven reeds geschreven vinden sommigen de inhoud van het huidig Scheldeverdrag en de daar uit voortvloeiende samenwerking tussen de Partijen te bescheiden voor een goed waterbeleid. Van op afstand bekeken stelt men nochtans vast dat de samenwerking in de schoot van de ICBS geleidelijk gegroeid is en dat van de aanvankelijke aarzelende of wantrouwende houding van sommigen niets meer gebleven is. Deze evolutie is nuttig en nodig geweest om de samenwerking uit te kunnen bouwen tot het niveau dat Europa uiteindelijk wil bereiken voor alle grensoverschrijdende rivieren.

Ik ben er van overtuigd dat binnen een aantal jaren verwezen zal worden naar de werkwijze en resultaten van de ICBS, zoals men thans de Internationale Rijncommissie als voorbeeld stelt. Dit blijkt toch uit de goede wil, de verstandhouding en voornemens waarmee de leden van de ICBS het overleg voeren.

BIJLAGE 1

Toespraak door de heer Theo KELCHTERMANS, Vlaams Minister van Leefmilieu en Tewerkstelling naar aanleiding van de definitieve installatie van de Commissie op 9 maart 1998 te Antwerpen

Tot 1993 was het Vlaamse Gewest voor grensoverschrijdende milieuproblemen afhankelijk van de federale regering om internationale samenwerking tot stand te brengen. In mei 1993 hebben de Gewesten in ons land echter de grondwettelijke bevoegdheid gekregen om zelf verdragen af te sluiten over internationale samenwerking in verband met het milieubeleid.

Vandaag, slechts 5 jaar later, heb ik het voorrecht om de Internationale Commissie voor de Bescherming van de Schelde officieel te installeren. Dit is in vergelijking met de wordinggeschiedenis van andere internationale verdragen, zeer snel, wetende dat verschillende partijen het verdrag moesten ondertekenen.

Vlaanderen is in dat verband steeds vragende partij geweest voor grensoverschrijdende samenwerking in verband met de Schelde. Het bestaande Verdrag nu onderstreept de wil van alle partijen om ook op het terrein zelf effectief samen te werken. Ik vertolk dan ook de erkentelijkheid van de Vlaamse Regering en van de gehele Vlaamse bevolking aan Frankrijk, aan Nederland en aan onze medegewesten Brussel en Wallonië voor deze samenwerking.

Ik stel vast, mijnheer de Directeur-generaal, dat de verschillende partijen met dit Verdrag reeds een belangrijke stap gezet hebben naar de internationale samenwerking voor de grensoverschrijdende rivieren die voorzien wordt in de ontwerp-kaderrichtlijn waarover u ons hebt ingelicht. Terloops wil ik hierbij de bedenking maken dat dit resultaat dankzij en niet ondanks de regionalisering in ons land bereikt werd. Het feit dat dit Verdrag gesloten werd door de Gewesten toont aan dat de verdere ontwikkeling van de Europese eenheid niet in het gedrang komt, maar eerder bevorderd kan worden door een groter belang toe te kennen aan regionale samenwerking.

Er is in het verleden steeds een grote samenhang geweest tussen de geschiedenis van Vlaanderen en deze van de Schelde. Ze zijn beide ongeveer even oud. Tot 838 werd de Schelde beschouwd als een vrij onbelangrijke zijrivier van de Maas. Pas in dat jaar werd door een zware stormvloed een zandrug ter hoogte van Saeftinge doorbroken, waardoor de Schelde in verbinding kwam met de Honte, die de moerassige gebieden van de huidige Westerschelde ontwaterde. Hierdoor kwam de Schelde onder de invloed van het getij, en werd de mond in de loop der eeuwen uitgeschuurd tot een estuarium.

Dankzij de Schelde - en ik verwijs naar de kaart van Mercator uit 1570 die op de uitnodiging is afgedrukt - dankzij de Schelde, die in die tijd bijna van bron tot monding onder Vlaams bestuur viel, was Vlaanderen een van de meest welvarende van de 17 provinciën uit het Habsburgse Rijk. Het is kenmerkend dat het einde van deze welvaart werd ingezet met de sluiting van de Schelde, door het Verdrag van Munster in 1648.

Niet alleen welvaart heeft de Schelde ons gebracht. Zolang de mens haar grillig waterregime niet onder controle had, was deze rivier in het verleden ook dikwijls de oorzaak van veel ellende. Zo leert de geschiedenis dat tijdens de Sint Nicasiusvloed in 1287 ongeveer 50.000 mensen verdronken zijn. Soms werd het water van de Schelde als een strategisch element gebruikt, zoals de doorsteek van de dijken in de buurt van Antwerpen in de strijd tegen de Spaanse troepen.

Vandaag zijn deze veiligheids- en strategische aspecten van de Schelde gelukkig veel minder een probleem en kan onze hoofdbekommernis gaan naar haar ecologische gezondheid. Wij zijn immers tot het beseft gekomen dat de natuur en alles wat zij biedt voor de welvaart van de mensheid geen onuitputtelijke bron is om deze welvaart verder in stand te houden of te ontwikkelen. Wetenschappelijke kennis heeft het inzicht gebracht dat de mens samen met de natuur een eenheid vormt, die slechts verder zal bestaan als de wetmatigheden waarmee dit ecosysteem zichzelf in stand houdt niet vernietigd worden. We zijn er ons bovendien van bewust dat de toekomstige generaties, onze kinderen en nakomelingen dus, slechts kansen zullen hebben op een leefbare wereld als wij nu een duurzame manier van omgaan met de natuur tot stand kunnen brengen.

Zo beseffen we nu ook dat een rivier niet zomaar een grote voorraad water is, goed voor de economie, de landbouw, de drinkwatervoorziening en voor de afvoer van afvalwaters. Het is een ecosysteem, dat op zijn beurt een wezenlijk onderdeel vormt van het ecosysteem aarde, dat zijn eigen levensgemeenschap heeft dat moet in stand gehouden worden, of dat hersteld moet worden waar het vernietigd werd, als we tenminste een duurzaam beleid willen nastreven.

Dat we hier vandaag samen zijn om de installatie van de Internationale Scheldec commissie met enige luister te vieren, komt omdat we beseffen dat we in het verleden te ver zijn gegaan bij het gebruik en als dusdanig het misbruik van deze rivier voor onze directe noden en voor de ontwikkeling van onze welvaart. Maar ook omdat we beseffen dat alleen samenwerking tussen iedereen die gebruik maakt van de Schelde de terugkeer naar een duurzaam herstel van dit aquatisch ecosysteem mogelijk zal maken.

Het zal een uitdaging zijn om deze samenwerking langs de Internationale Scheldec commissie tot stand te brengen. Voor het Vlaamse gewest is dit cruciaal omdat het sedert een aantal jaren alles op alles heeft gezet om van de Schelde weer de gouden rivier te maken, die zij ooit geweest is.

In 1987 heeft de Vlaamse regering kwaliteitsnormen vastgelegd waaraan alle waterlopen in de toekomst zouden moeten voldoen. Voor het eerst in onze geschiedenis, en we zijn zelfs nog steeds voorlopers in Europa op dat gebied, verwijzen deze normen niet alleen naar de chemische samenstelling van het water maar ook naar de ecologische situatie, namelijk door het vastleggen van een biotische index, waaraan de waterlopen moeten voldoen.

Om deze ambitie waar te kunnen maken heeft de Vlaamse regering in uitvoering van het eerste MINA-plan reeds een geheel van maatregelen genomen, gaande van een efficiënt vergunningenbeleid en toepassing van het principe "de vervuiler betaalt" tot de versnelde uitbouw van de rioolwaterinfrastructuur.

Zo werden administratieve structuren opgezet met voldoende mensen en middelen om het waterkwaliteitsbeleid uit te stippelen en uit te voeren; ik verwijs hierbij naar enkele duizenden personeelsleden die daarbij betrokken zijn bij de Administratie voor Milieu, Natuur, Water en Land (Aminal), de Vlaamse Milieu-maatschappij, de nv Aquafin en de Vlaamse Landmaatschappij; verder werden nieuwe financiële mogelijkheden gecreëerd voor de uitbouw van de waterzuiveringsinfrastructuur en van het rioleringsstelsel door de invoering van heffingen en de oprichting van het MINA-fonds. Sedert 1991, jaar waarin de Vlaamse Milieu-maatschappij en Aquafin operationeel geworden zijn, heeft het Vlaamse Gewest 49 miljard BEF geïnvesteerd en meer dan 30 miljard zijn reeds voorzien tot 2003. Daarbovenop worden sedert 1996 de gemeenten gesubsidieerd voor de jaarlijkse aanleg van 6 miljard BEF rioleringen.

Ten derde is er een duidelijke milieubeleidsplanning op poten gezet met een concrete, planmatige aanpak: het waterbeleid zit hierin gekaderd.

En tot slot werd ook een kader gecreëerd voor gestructureerd overleg tussen alle betrokkenen van het beheer van de waterlopen in Vlaanderen, met name via de oprichting van 11 stroombekkencomités.

Al deze maatregelen beginnen nu hun eerste vruchten af te werpen. Studies tonen dan ook aan dat het ecologisch herstel van de Schelde in Vlaanderen definitief op gang gekomen is.

De tijd is dus rijp om met iedereen die verantwoordelijk is voor de Schelde de krachten te bundelen en de inspanningen op elkaar af te stemmen.

Graag dank ik allen die hebben meegewerkt om de samenwerking, die met het verdrag over de Bescherming van de Schelde werd beoogd, te doen slagen. Ik feliciteer de eerste voorzitter van de Internationale Scheldec commissie, de heer Van Sevens, omdat hij in zo'n korte tijd een samenwerking heeft op gang gebracht waar niets overblijft van de twijfels en aarzelingen die soms bij de onderhandelingen over het Verdrag zijn gebleken. De Vlaamse regering heeft tijdens de voorbije jaren alle voorstellen van de voorzitter gesteund om de voorlopige Internationale Scheldec commissie de gepaste behuizing, financiële middelen en personeelondersteuning te geven om doeltreffend te kunnen werken. Bij deze plechtige installatie kan ik namens de Vlaamse regering aan onze partners in dit Verdrag de verzekering geven dat de Vlaamse delegatie haar volle inzet zal geven om in deze Commissie het resultaat te bereiken dat de bevolking ervan verwacht: een gezonde en mooie Schelde van bron tot monding.

Toespraak van de heer Frank VAN SEVENCOTEN, voorzitter van de ICBS, naar aanleiding van de definitieve installatie van de Commissie op 9 maart 1998 te Antwerpen

Toen ik op 11 mei 1995 de eerste plenaire vergadering van de Internationale Commissie voor de Bescherming van de Schelde voorzat, wist ik dat wij een grote uitdaging aangingen waarin nog nooit iemand was geslaagd, nl. het op juridisch formele basis rond de tafel brengen van alle partijen die bij de Schelde zijn betrokken om de kwaliteit ervan te handhaven en verbeteren.

HISTORISCHE UITDAGING, aangezien de Schelde gedurende bijna duizend jaar zozeer begeerd werd dat ze eerder aanleiding gaf tot tweedracht dan tot saamhorigheid. Nog niet zo lang geleden, met name in 1971 met de tripartiete Commissie en in 1985 met de Belgisch-Nederlandse Commissie Davignon/Poppe-Biesheuvel werden verschillende pogingen tot samenwerking vruchteloos ondernomen. Uiteindelijk was het pas na de ondertekening te Helsinki op 17 maart 1992 van het Verdrag inzake de bescherming en het gebruik van grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren en na de bekrachtiging in mei 1993 van de zg. Sint-Michielsakkoorden waarbij o.a. exclusieve bevoegdheden op het gebied van het water aan de Belgische Gewesten overgedragen werden, dat de nodige voorzieningen getroffen waren om tot een globale overeenstemming tussen de in het Scheldestroomgebied gelegen Verdragspartijen te komen. Daarna kwam het proces in een stroomversnelling dankzij een sterke politieke wil geleid op de "dringende taak", vermits amper vier maanden na de laatste ondertekening van het Verdrag inzake de bescherming van de Schelde in Antwerpen op 17 januari 1995 de eerste plenaire Vergadering gehouden werd voor de voorlopige installatie van de Commissie. In het bijzonder werden 4 werkgroepen met betrekking tot de waterkwaliteit, de emissies, de calamiteuze verontreiniging en de grensoverschrijdende samenwerking opgericht. Twee jaar later kan na afronding van alle ratificatieprocedures de Commissie definitief geïnstalleerd worden, waardoor nu de weg vrij is gemaakt voor een Schelde die weer bijeenbrengt.

CULTURELE UITDAGING, aangezien in dit stroomgebied met de grootste bevolkingsdichtheid in Europa de Latijnse en de Teutoonse cultuur en een van de meest bewogen geschiedenissen in Europa naast elkaar bestaan. Deze zeer belangrijke culturele rijkdom heeft ook een schaduwzijde zoals gebleken is uit het eerste rapport over de kwaliteit van de Schelde in 1994 dat door de Commissie werd uitgebracht: hoewel hun doelstellingen gelijklopend zijn heeft elke Partij een wezenlijk verschillende aanpak en visie op het water. Geen waterbeleid is nog gelijklopend en de regelgevingen zijn bij de aanvang vaak uiteenlopend, gericht op weinig vergelijkbare doelstellingen en functies. Niettegenstaande deze moeilijkheden wordt echter door de publikatie van het eerste rapport over de kwaliteit en het eerste jaarverslag reeds aangetoond dat de Schelde bijeenbrengt en een constructieve uitwerking heeft.

EEN TECHNISCHE UITDAGING, vanwege de veelheid aan methoden en gebruiken die soms al heel lang in zwang zijn en die een groot obstakel vormen op de weg naar een goede coördinatie. Zo is bijvoorbeeld gebleken dat de meetmethoden voor éénzelfde stof soms bijna honderd procent verschillen, zodat evaluaties soms zeer delicaat zijn. Dankzij de grote inzet en de goede samenwerking is de Werkgroep "Waterkwaliteit" er in geslaagd de meetmethoden op elkaar af te stemmen. Zo bewijst de goedkeuring door de Commissie vanmorgen van het waarschuwings- en alarmnetwerk bij calamiteuze verontreinigingen en het van start gaan van het homogene meetnet op 20 januari 1998 dat de samenwerking niet alleen op papier maar ook in de praktijk tot concrete resultaten leidt.

EEN UITDAGING TENSLOTTE OP WEG NAAR EEN DUURZAAM BEHEER VAN HET LEEFMILIEU. Een uur geleden is door de Commissie unaniem het eerste Schelde Actieprogramma voor de komende 25 jaar goedgekeurd.

Het is mijn vaste overtuiging dat, gezien de relatief beperkte periode van samenwerking die nog maar

achter ons ligt, het in de huidige omstandigheden, belangrijker dan de inhoud is om hoe dan ook een actieprogramma te hebben. We mogen hierbij niet vergeten dat voor het eerste actieprogramma van de Rijn 20 jaren en een Sandoz-ongeval nodig waren.

Door in het Schelde Actieprogramma meerdere termijnen te onderscheiden, geven de oeverstaten elkaar de tijd om zowel op methodologisch als op technologisch en procedureel vlak verder naar mekaar toe te groeien.

Er is immers tijd nodig om de informatie-uitwisseling over de metingen en het onderzoek naar de waterkwaliteit, naar de lozingen, naar de ecologische aspecten op efficiënte wijze te laten verlopen.

Er is tijd nodig om de inventarissen waarover iedere Partij volgens eigen behoeften beschikt, op elkaar af te stemmen en het daardoor mogelijk te maken om effectief appelen met appelen te kunnen vergelijken.

Er is tijd nodig om de evaluatie van deze inventarissen te coördineren en te vertalen naar gemeenschappelijke zowel als naar individuele acties.

Er is tijd nodig om met een gelijke kennis van alle relevante kenmerken te streven naar gemeenschappelijke doelstellingen.

Er is evenzeer tijd nodig om alle bij het Scheldestroomgebied betrokken doelgroepen, de bevolking, de industrie, de landbouw te sensibiliseren en bewust te maken van begrippen als duurzaamheid, preventie, schone technologie, best environmental practice, enz.

Met andere woorden, **er is tijd nodig** om vanuit afzonderlijke individuele gedragingen en een versnipperde aanpak te groeien naar een integraal bekkenbeheer.

Waterzuivering is immers een merkwaardige aangelegenheid. In tegenstelling tot het bouwen van havens, het aanleggen van spoorlijnen of het uitrusten van industrieterreinen, levert de waterzuivering geen onmiddellijk nut op voor diegenen die ermee bezig zijn. De belangrijkste begunstigers van waterzuiveringsmaatregelen zijn namelijk op de eerste plaats diegenen die 'afwaarts' gelegen zijn van de plaats waar de maatregelen genomen worden en op de tweede plaats de generaties die na ons komen, onze kinderen en kleinkinderen. Daarenboven is, gelet op de tijd die nodig is vooraleer concrete resultaten of verbetering zichtbaar en meetbaar worden, enige vorm van geduld vereist. De natuur kan nog herstellen, maar het herstel verloopt langzaam.

Dat de Schelde een uitgesproken economisch belang heeft is voor iedereen sinds vele eeuwen overduidelijk. De drang naar het bezit van en de macht over deze stroom heeft bijvoorbeeld de geschiedenis van Nederland en Vlaanderen in zeer belangrijke mate beïnvloed.

Wat vandaag aan de orde is, is een gans andere ingesteldheid en heeft niets met agressiviteit of concurrentie maar alles met respect te maken. Respect voor de rivier zelf en respect voor hen die, zoals gezegd, in de twee betekenissen van het woord 'na ons' komen.

Het Schelde Actieprogramma moet daarom aanzien worden als een formele bevestiging van de mentaliteitsverandering die zich de voorbije jaren in de respectieve oeverstaten van de Schelde heeft voltrokken.

Ik verwacht dan ook dat deze gestructureerde en intense samenwerking van alle oeverstaten en -gewesten rond dit Actieprogramma op niet al te lange termijn zal resulteren in het vastleggen van gemeenschappelijke kwaliteitsdoelstellingen die het noodzakelijke beginpunt uitmaken van elk beleid. Hierdoor en door de planmatige en op mekaar afgestemde investeringen en reglementeringen die in ieder land daarop moeten volgen, zal een gemeenschappelijk en integraal beheer van de Schelde door Nederland, Vlaanderen, Brussel, Wallonië en Frankrijk effectief mogelijk worden.

Op die manier is het voornaamste objectief van de ICBS bereikt en kunnen de inspanningen van iedere oeverstaat maximaal renderen. Een gezonde waterkwaliteit in een levende Schelde hoeft dan niet langer een utopisch droombeeld te blijven.

Persmededeling naar aanleiding van de definitieve installatie en 5e plenaire vergadering van de Internationale Commissie voor de Bescherming van de Schelde op 9 maart 1998 te Antwerpen

Naar aanleiding van de inwerkingtreding per 1 januari 1998 van het Verdrag inzake de bescherming van de Schelde is de Internationale Commissie voor de Bescherming van de Schelde (ICBS) op 9 maart 1998 plechtig geïnstalleerd door de heer Theo Kelchtermans, Vlaamse Minister van Milieu en Tewerkstelling, namens het Vlaams Gewest dat thans hiervan het voorzitterschap waarneemt. Bij deze gelegenheid werd door de heer Marius Enthoven, Buitengewoon Raadsadviseur bij het Secretariaat-Generaal van de Europese Commissie en voormalig Directeur-Generaal DG XI, een inleiding gegeven over het Europees waterbeleid, de uitwerking van het ontwerp kaderrichtlijn over het waterbeleid en de eventuele gevolgen hiervan voor de internationale riviercommissies.

Deze plechtigheid werd voorafgegaan door de 5e plenaire vergadering van de ICBS in aanwezigheid van de delegaties van de Verdragspartijen (Franse Republiek, Koninkrijk der Nederlanden, Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Vlaams Gewest en Waals Gewest) en van de als waarnemer toegelaten Partijen (Koninkrijk België, Europese Commissie en Internationale Commissie voor de Bescherming van de Maas).

De Commissie bedankte allereerst alle Partijen voor de afhandeling van de ratificatieprocedures waardoor de Commissie op 1 januari 1998 rechtspersoonlijkheid gekregen heeft en het Verdrag inzake de bescherming van de Schelde nu definitieve uitwerking zal hebben.

Zij heeft de benoeming bekrachtigd van de heer Michel Bruyneel, Afdelingshoofd bij de Vlaamse Milieu-maatschappij, als Uitvoerend Secretaris van de ICBS, naast de heer Arnould Lefébure, Secretaris-generaal.

Tijdens haar vierde plenaire vergadering in juni 1997 was door de Commissie het rapport "De kwaliteit van de Schelde in 1994" gepresenteerd. Uit dit rapport bleek dat de Schelde een rivier is met fysische en ecologische kenmerken die haar uniek maken in Europa maar dat de Schelde helaas ook één van de meest vervuilde rivieren is. De hoge bevolkingsdichtheid, de industrie en de intensieve landbouw in het stroomgebied veroorzaken immers een hoge belasting van de waterlopen in het stroomgebied. Het verloop van de opgeloste zuurstof van bron naar monding blijkt aldus bijzonder slecht, de reeds bovenstrooms lage percentages verminderen gevoelig stroomafwaarts en worden uiterst laag tussen Dendermonde en Antwerpen.

In dit verband en gelet op de reeds door de Verdragspartijen uitgevoerde acties, in de vorm van meerjaren-programma's waarvan de aanpassing tijdens hun uitvoering nauwelijks mogelijk laat staan wenselijk is, werd door de ICBS vanochtend tijdens haar vijfde plenaire vergadering het eerste Schelde Actieprogramma vastgesteld. Beslist werd dit Programma nog vóór het einde van dit jaar ter goedkeuring voor te leggen aan de regeringen van de Verdragspartijen.

Het Schelde Actieprogramma omvat drie termijnen : de korte termijn tot eind 2003, de middellange termijn tot 2013 en de lange termijn tot en met 2025. Na afloop van elke termijn wordt het bijgesteld teneinde nieuwe doelstellingen voor de korte, middellange en lange termijn vast te leggen, rekening houdend met de voortgang in de visievorming en met de kennisvergroting. Hierbij komt ook één van de voornaamste taken van de ICBS naar voren, die erin bestaat de informatie-uitwisseling en het onderzoek van de in de toekomst te ondernemen acties te bevorderen. Het Schelde Actieprogramma zal derhalve inspirerend werken op toekomstige investeringsprogramma's van de afzonderlijke Verdragspartijen.

Het bestaat uit vier hoofdstukken : het eerste bevat een beknopte beschrijving van het Scheldestroomgebied en de uitgangspunten van dit Actieprogramma, in het tweede hoofdstuk worden de doelstellingen voor

de korte, middellange en lange termijn beschreven; in hoofdstuk III zijn de concrete acties voor de korte termijn van de Verdragspartijen opgenomen zowel binnen de ICBS en in het algemeen als specifiek op hun eigen grondgebied, met betrekking tot 6 onderwerpen : emissie reductie, ecologisch herstel en inrichting van de Schelde, meting van de kwaliteit, onderzoek en ontwikkeling, internationale samenwerking, informatie en sensibilisering van de bevolking. Deze acties moeten nog verder uitgewerkt worden en hun prioriteit vastgesteld worden. Hoofdstuk IV geeft aan op welke wijze dit Actieprogramma zal worden uitgevoerd.

Een ministerconferentie is gepland vóór het einde van 1998 teneinde dit Schelde Actieprogramma op te starten. De Commissie stelt aan de respectieve regeringen voor deze Ministerconferentie te houden samen met de eerstvolgende plenaire vergadering van de ICBS op 10 december 1998 te Middelburg.

Sinds januari is door de ICBS een homogeen meetnet voor de Schelde met 13 meetpunten in werking gesteld. De meetfrequentie is 4 weken en momenteel hebben de metingen betrekking op de 18 door de ICBS goedgekeurde stoffen/parameters. Voor elk van deze parameters worden de meet- en onderzoeksmethodieken afgestemd. Dit meetnet heeft tot doel het uitbrengen van wetenschappelijk verantwoorde adviezen over de kwaliteit van het water in de Schelde, het toezien op de ontwikkeling van de kwaliteit van het water in de Schelde in de tijd en in de ruimte (van bron tot monding) en het opvolgen van de effecten van het Schelde Actieprogramma om het eventueel bij te stellen.

In dit verband werd door de Commissie beslist om snel werk te maken van het onderzoek van de relevante parameters waarmee dit meetnet kan worden uitgebreid.

Naar aanleiding van de tijdens het afgelopen jaar gehouden proef om de internationale waarschuwings- en alarmmeldingsmodaliteiten bij calamiteuze verontreiniging te testen presenteerde de Commissie daarnaast haar evaluatie op basis van 51 alarmmeldingen van calamiteuze verontreiniging over 11 maanden in het gehele Scheldestroomgebied; een operationeel systeem voor de uitwisseling van waarschuwingen en alarmmeldingen bij calamiteuze verontreiniging in het Scheldestroomgebied met 5 hoofdwaarschuwingsposten, één per Verdragspartij, werd door de Commissie goedgekeurd.

Tenslotte stelde de ICBS de modaliteiten voor het voeren van haar extern communicatiebeleid vast en in dit verband zal zij o.m. het vijfde Scheldesymposium organiseren in het jaar 2000.

BIJLAGE 2

Toespraak van Mevrouw drs. J.M. DE VRIES, de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat, bij de opening van de eerste ministersconferentie ter bescherming van de Schelde in Middelburg op 10 december 1998

In 1994 werd het Verdrag Inzake Bescherming van de Schelde ondertekend.

Daarna duurde het nog vier jaar eer de Scheldestaten en - gewesten op bewindslieden-niveau bijeen konden komen.

Het Verdrag trad pas dit jaar in werking.

Dat wil niet zeggen dat er intussen weinig gebeurd is.

Integendeel:

We hebben de Internationale Commissie voor de Bescherming van de Schelde, kortweg ICBS, op poten gezet.

Inmiddels is het een prima lopende organisatie.

De afgelopen jaren is onderzoek gedaan naar de toestand van de Schelde.

Verleden jaar verscheen daar een rapport over.

De belangrijkste conclusie was dat de zuurstofhuishouding van de rivier zeer precair is.

Het halen van de doelstellingen van de EU-Richtlijn Stedelijk Afvalwater wordt dan ook een belangrijke mijlpaal.

Als follow-up zal in 2003 een allesomvattend evaluatie-rapport verschijnen.

Dan kunnen we zien welke resultaten we geboekt hebben.

Verder is er een homogeen meetnet opgezet.

Fransen, Walen, Vlamingen en Nederlanders analyseren hun watermonsters nu met dezelfde tests op dezelfde stoffen.

Ik hoop dat wij de lijst van deze stoffen vanmiddag uit kunnen breiden.

Want aangezien een aantal "actuele" verontreinigende stoffen ontbreken, is de lijst die we nu gebruiken enigszins gedateerd.

Er is een waarschuwings- en alarmsysteem gestart.

Geen overbodige luxe met alle gevaarlijke transporten op zo'n druk bevaren rivier.

Ik verwacht dat het systeem zijn waarde bewijst als de nood aan de man is.

Uitstekende resultaten, waar de ICBS zonder meer trots op kan zijn en die vertrouwen geven voor de toekomst.

De komende jaren liggen nog stapels werk op u te wachten.

Er moeten concrete acties worden ondernomen en de perspectieven voor de middellange en lange termijn moeten worden ingevuld.

Bovendien moet u zich voorbereiden op de Kaderrichtlijn Water.

Ik zou graag zien dat de Scheldec commissie daarbij integraal te werk gaat en zich dus zowel met waterkwaliteit als de waterkwantiteit bezig houdt.

Bij de deelnemers zelf is nu nog te veel interne onduidelijkheid doordat die beleidsterreinen kunstmatig van elkaar gescheiden zijn.

Het zou mooi zijn als de commissie hier voor meer eenheid kon zorgen.

Het doel van onze inspanningen is natuurlijk een gezonde rivier, die op een duurzame manier gebruikt wordt.

Maar voor het zo ver is, zal er nog heel wat water door de Schelde stromen.

Het publiek heeft dus nog wel enig geduld nodig.

Dat kunnen we alleen maar verlangen als ons beleid geloofwaardig is, en we er alles aan doen om zo veel mogelijk draagvlak te creëren.

Daarom moeten we zo toegankelijk mogelijk zijn.

Volgend jaar zal een gloednieuwe internetsite daar zeker aan bijdragen.

Maar de burger wil niet alleen informatie, hij wil ook waar voor zijn geld.

Hij wil met eigen ogen zien dat de zaken er op vooruit gaan.

De bestrijding van de vervuiling van Rijn is wat dat betreft een duidelijk voorbeeld.

Die rivier is inmiddels veel schoner, en onze Duitse bureaus zijn zelfs bezig om weer zalm uit te zetten.

We hebben een belangrijke taak: een gezonde Schelde.

Vandaag is een uitstekende gelegenheid om het actieprogramma voor de Schelde glashelder neer te zetten.

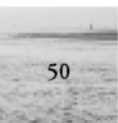
De stroomgebiedaanpak kan daar een grote bijdrage aan leveren.

Het stroomgebied is het sleutelement van de ontwerpkaaderrichtlijn.

Het is een logische manier van werken, die staat voor subsidiariteit, samenhang, transparantie en beperking van bureaucratie.

Daardoor kunnen we, hoop ik, eindelijk duidelijkheid scheppen in de wirwar van Europese richtlijnen.

Ik wens u een interessante en nuttige conferentie en dank u voor de aandacht.

Toespraak van de heer Frank VAN SEVENCOTEN, Voorzitter van de ICBS, naar aanleiding van de 5de plenaire vergadering te Middelburg op 10 december 1998

Vandaag, drie weken voor het einde van mijn mandaat als voorzitter, kijk ik met grote dankbaarheid terug naar de vloed aan kennis die de Schelde en haar Commissie mij hebben bijgebracht over het gebied in Europa dat zich uitstrekt van de groene kruin van Artois tot de weergalozes delta aan de Noorzee. Ik ervaar vreugde en fierheid om al het werk dat tijdens dit eerste voorzitterschap waaraan ik mij ondertussen vrij goed heb kunnen aanpassen, is gerealiseerd. Ik wil daarom graag enkele woorden van dank persoonlijk aan u allen richten, omdat u dit alles mede mogelijk heeft gemaakt.

Van de bron tot de monding heb ik geleerd anders aan te kijken tegen dit gebied, soms globaal - zou ik integraal durven zeggen - zonder rekening te houden met de grenzen, soms beseffend hoe groot de culturele en administratieve verschillen kunnen zijn. Die culturele pluraliteit - om een woord te gebruiken dat vandaag in is - was lange tijd weliswaar een bron van conflicten maar vormt dankzij de ICBS thans een geweldige bron van rijkdom. En ik zou hier een paar voorbeelden willen noemen van die onbetwistbare bijdragen van de Commissie, behalve natuurlijk die welke rechtstreeks verband houden met het Verdrag voor de bescherming van de Schelde: Zo hebben mijn Franse vrienden mij op meesterlijke wijze wederom de kunst van het geduld en van de literatuur bijgebracht; mijn Waalse collega's op vriendelijke wijze de kunst van de politiek en van de levendigheid; mijn Brusselse partners met de glimlach de kunst van de internationale discussies en van de alleenspraak; mijn Nederlandse burens met heel wat middelen en fantasie de kunst van de volharding en van de herhaling en ten slotte heeft mijn eigen Vlaamse delegatie mij enthousiast de kunst van de consensus en van de Europese ondervinding getoond. Naast de aanzienlijke technische en wetenschappelijke deskundigheid heeft U mij allen laten delen in uw ervaringen, deze unieke rijkdom die in geen enkel boek wordt onderwezen! Ik ben U daar zeer erkentelijk voor.

Ook wil ik U ervan blijk geven hoezeer het mij met vreugde vervult dat ik de eerste Voorzitter van de Commissie mocht zijn:

- vreugde omdat wij ten opzichte van onze regeringen en het publiek onze eerste verbintenissen konden nakomen, de installatie van het secretariaat in Antwerpen en de instelling van de werkgroepen, de ratificatie van het Verdrag door allen, de officiële inwerkingtreding ervan op 9 maart, de opstelling van het eerste actieprogramma en de bekendmaking ervan vandaag tijdens een eerste ministersconferentie,
- vreugde omdat ik de eerste rapporten kon zien verschijnen: rapport over de kwaliteit van de Schelde in 1994, de eerste twee jaarrapporten van de ICBS en last but not least een voor het brede publiek bestemde brochure waarin onze concrete acties m.b.v. het Scheldeactieprogramma nader worden toegelicht.
- vreugde omdat wij dankzij de actieve steun van de werkgroepen reeds een homogeen meetnet en een waarschuwings- en alarmeringsnetwerk over heel de Schelde hebben opgezet;
- vreugde omdat ik u namens de ICBS mocht vertegenwoordigen
- En vreugde ten slotte omdat ik de Voorzitter met het langste mandaat mocht zijn dankzij de welwillendheid van de Franse regering die ik hier heel in het bijzonder wil danken.

Heel deze toch al lange cruise op onze schone Schelde - of althans een Schelde die goed op weg is om « schoon » te worden - hebben wij te danken aan u allen,

- de Plenaire Vergadering die heel deze voortgang langs de meanders van de Schelde formeel heeft goedgekeurd,
- het charisma van de delegatieleiders die steeds het roer stevig in handen hadden en de goede verstandhouding en de samenwerking wisten te bewaren;
- tevens hebben wij deze te danken aan de ononderbroken inzet van de Voorzitters van de Werkgroepen, Henk Saeijs, Martial Grandmougin, Bruno de Kerckhove, Carel de Villeneuve, Harm Oterdoom en Gerard de Vries, die met overtuiging, overredingskracht en bedrevenheid de situatie ten goede konden keren en de discussies konden leiden.
- deze hebben wij natuurlijk ook te danken aan de delegaties die bedreven wisten te schipperen en concrete invulling gaven aan de besluiten van de algemene vergaderingen.
- ten slotte was dit alles waarschijnlijk niet mogelijk geweest zonder de buitengewone steun van de Benelux-taaldienst waarvan ik zeer speciaal de heer Derriks wil danken en zonder de inzet van onze secretaris-generaal en onze uitvoerend secretaris die, steeds op hun post, de geest van ons verdrag levendig wisten te houden.

Thans rest mij alleen nog mijn opvolger alle succes toe te wensen.

Toespraak van de heer W.T. VAN GELDER, Commissaris van de Koningin van de Provincie Zeeland, naar aanleiding van de Ministersconferentie te Middelburg op 10 december 1998

Van harte welkom in het provinciehuis van Zeeland.

Een woord van welkom voor Mevrouw de staatssecretaris, de ministers of hun vertegenwoordigers van, voor zover reeds aanwezig, (alfabetisch) het Brussels Gewest, Frankrijk, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en Nederland.

Een woord van welkom voor de huidige (Van Sevenscoten) en toekomstig voorzitter (Lilipaly) van de Internationale Commissie voor de Bescherming van de Schelde en voor de leden van het Brussels Gewest, Frankrijk, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en Nederland.

Een woord van welkom voor de vertegenwoordigers van de gemeente Middelburg, die vandaag de vergaderaccommodatie ter beschikking stelt in de vorm van de schitterende Burgerzaal van het Stadhuis.

Een woord van welkom ook voor al diegenen die vandaag een ondersteunende rol vervullen om het overleg op deze dag tot een succes te maken: het secretariaat van de ICBS, ambtenaren belast met de organisatie van deze dag, de catering, enzovoort, enzovoort.

U zit in dit voormalige abdijcomplex op gewijde grond.

Bijna duizend jaar geleden vonden hier, waar wij nu zitten, de eerst vestigingen plaats, die later zouden uitgroeien tot de stad Middelburg. De Norbertijner monniken, die zich hier als eersten vestigden, moesten een voortdurende strijd leveren tegen het water.

Nederland en vooral Zeeland heeft in de loop der eeuwen zijn vorm gekregen door een niet aflatende strijd tegen het water. Illustratief hiervoor is het wapen van Zeeland en de daarbijhorende tekst: luctor et emergo, ik worstel en kom boven!

Behalve ervijand was het water ook vriend: nuttig voor allerlei gebruiksfuncties, waarvan scheepvaart voor de Schelde een heel belangrijke was.

In de afgelopen decennia heeft de mens in het Schelde stroomgebied zich steeds meer ontwikkeld tot vijand van het water!

Weliswaar zijn de rollen niet omgedraaid (beveiliging tegen hoog water blijft een eerste vereiste), maar er is wel een positieverandering.

Door de vervuiling van het water en aantasting van het bekken van het stroomgebied (dit is alsmaar smaller gemaakt) is de mens vijand van het water geworden.

Gelukkig zijn we inmiddels de fase ingegaan waarbij wij deze ongewenste ontwikkeling proberen te herstellen. Om die reden is immers ook de Internationale Commissie voor de Bescherming van de Schelde opgericht! Niet langer een tegenstelling tussen economie en ecologie, niet óf-óf, maar én-én!

Synergie tussen economie en ecologie moeten we bereiken, de mens niet langer meer als vijand van het water, maar als vriend (met een zekere ruimte voor spanningen, want dat hoort ook bij vriendschap!).

Het is een belangrijke taak voor de ICBS om aan deze synergie vorm en inhoud te geven.

Het Schelde Actieprogramma, dat vandaag vastgelegd wordt, is een goede start voor het wezenlijk vormgeven van het samengaan van economie en ecologie in het Schelde stroomgebied.

Het is een start, maar ook niet meer dan dat!

Het échte examen zult u als ICBS doen bij de vaststelling van het tweede Schelde Actieprogramma in 2003.

Dan zal de meerwaarde van ons samenwerkingsverband moeten blijken uit het gezamenlijk verder kunnen

reiken in het bereiken van die synergie tussen economie en ecologie, dan waartoe we ieder afzonderlijk in staat zijn.

Toegelaten worden tot de examenklas is een mooi moment.

Dat vieren we vandaag!

Het examen behalen is nog mooier.

Ik hoop dat over vijf jaar met u te mogen vieren.

Ik wens u heel veel succes bij uw werkzaamheden, die moeten leiden tot dat hoogtepunt over vijf jaar!

VERKLARING VAN MIDDELBURG (10 december 1998)

Op 10 december 1998 hebben de voor de bescherming van de Schelde verantwoordelijke ministers van Frankrijk, het Waals gewest, het Brussels Hoofdstedelijk gewest, het Vlaams gewest en Nederland in Middelburg (Nederland) de eerste Schelde ministersconferentie gehouden.

Daarbij hebben zij de wil bevestigd om in goede nabuurschap samen te werken aan de verbetering van de kwaliteit van de Schelde.

Zo zullen zij zich, elk voor zich, inspannen om een integraal beheer van het stroomgebied van de Schelde te verwezenlijken en zullen zij hun krachten bundelen om de voorwaarden voor een duurzame ontwikkeling van de Schelde en haar stroomgebied te verzekeren.

In de eerste plaats hebben zij vastgesteld dat in ieder land en gewest afzonderlijk, belangrijke inspanningen worden geleverd, zowel wetgevende, financiële als uitvoerende, om de watervontreiniging voortschrijdend terug te dringen.

Tegelijk hebben zij besloten om deze inspanningen een grotere doeltreffendheid te geven, door een Schelde Actieprogramma goed te keuren dat vanaf vandaag uitgevoerd gaat worden:

- via het homogeen Schelde-meetnet, dat zich uitstrekt over haar hele loop, wordt de waterkwaliteit en de evolutie daarvan door de vijf Partijen samen permanent gevolgd en geëvalueerd;
 - het Schelde Waarschuwings- en Alarmsysteem is van nu af operationeel en stelt iedere Partij in staat om bij ongevallen en calamiteiten sneller in te grijpen;
 - de Partijen wisselen hun ervaringen uit, m.b.t. de kwaliteitsaspecten, de verontreinigingsbronnen, de zuiveringsmaatregelen en de best beschikbare technologieën.
- Het rapport over « De Kwaliteit van de Schelde in 1994 » is in dit verband een eerste stap.

In 2003 zal de Commissie een allesomvattend evaluatierapport opmaken en zullen de Partijen gemeenschappelijke doelstellingen voor de Schelde vastleggen die tegen 2013 gerealiseerd moeten worden.

Een internet-site ICBS zal binnenkort geopend worden en het de bevolking van het Scheldestroomgebied mogelijk maken zich op de hoogte te houden van de activiteiten van de ICBS.

Tot slot dragen de ministers de ICBS op om de implicaties van de leidende principes van de toekomstige Europese richtlijn « tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid », te bestuderen op het niveau van het Scheldestroomgebied, en meer bepaald wat betreft de uitbreiding van het toepassingsgebied en het mede in beschouwing nemen van het debiet en het grondwater.

Persmededeling naar aanleiding van de plenaire vergadering en de Ministersconferentie te Middelburg op 10 december 1998

Op weg naar een schone Schelde hebben de Schelde-oeverstaten en -gewesten vandaag het startsein gegeven voor het Schelde Actieprogramma (SAP). Na de plechtige installatie van de Internationale Commissie voor de Bescherming van de Schelde (ICBS) op 9 maart 1998 te Antwerpen vonden op 10 december 1998 de 6e plenaire vergadering van de ICBS en de eerste Scheldeministersconferentie te Middelburg plaats op uitnodiging van de Nederlandse Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat, mevrouw Monique de Vries, en in aanwezigheid van de heer Pierre Roussel, Directeur Water, persoonlijke vertegenwoordiger van mevrouw Dominique Voynet, Franse Minister van Leefmilieu, de heer Claude Delbeuck, vertegenwoordiger van de heer Guy Lutgen, Waalse Minister van Landbouw, Leefmilieu en Natuurlijke Hulpbronnen, de heer Theo Kelchtermans, Vlaamse Minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, en de heer Mary, Cabinetchef van de heer Didier Gosuin, Minister van Leefmilieu, Vernieuwing, Cultuur, Toerisme en Zorg voor Personen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Deze vergaderingen van de ICBS vonden plaats in aanwezigheid van de delegaties van de Verdragspartijen (Franse Republiek, Koninkrijk der Nederlanden, Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Vlaams Gewest en Waals Gewest) en van de Waarnemers (Koninkrijk België, Internationale Commissie voor de Bescherming van de Maas).

Verwezenlijkingen

In de Burgerzaal van het Stadhuis te Middelburg hebben de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat en haar collega's van de andere Verdragspartijen de balans opgemaakt van bijna vier jaar samenwerken in de Internationale Commissie voor de Bescherming van de Schelde. Er is in deze periode veel bereikt : een homogeen meetnet is opgezet, een waarschuwings- en alarmsysteem is operationeel geworden, het SAP is opgesteld en er is een eerste rapport opgesteld over de kwaliteit van de Schelde en de globale vuilvracht in 1994, het jaar van ondertekening van het Verdrag inzake de Bescherming van de Schelde. Dat jaar zal als referentiejaar dienen om de verbetering van de kwaliteit van de Schelde te evalueren.

Zoals in het Verdrag inzake de Bescherming van de Schelde is voorgeschreven, werd een permanent secretariaat in Antwerpen gevestigd en werden er 4 werkgroepen opgericht : WG1 « waterkwaliteit », WG2 « emissies », WG3 « Grensoverschrijdende samenwerking » en WGcom « externe communicatie », alsmede een subwerkgroep WG2-1 « calamiteuze verontreiniging » om de in artikel 5 van het Verdrag bepaalde taken uit te voeren.

Dit rapport laat zien dat de schelde een unieke rivier is in europa met een estuarium met een nog vrijwel intacte zoet/zout overgang, de schelde bevat daardoor bijzondere zoet-, brak- en zoutwater(getijde)ecosystemen. Daarnaast is echter de waterhuishouding van het stroomgebied sterk beïnvloed door allerlei menselijk ingrepen, zoals de aanleg van talrijke kanalen en is de rivier sterk vervuild door intensieve landbouw, industriële activiteiten en een grote bevolkingsdruk.

Het rapport vormt een pijler van het scheldeactieprogramma waarvoor vandaag officieel het startsein wordt gegeven. het actieprogramma bestaat uit vier hoofdstukken : in het eerste hoofdstuk worden het scheldestroomgebied en de leidende beginselen van dit actieprogramma kort beschreven, in hoofdstuk ii worden de doelstellingen op korte, middellange en lange termijn voorgesteld ; in hoofdstuk iii worden dan de concrete acties op korte termijn van de verdragspartijen in de ICBS en in het algemeen of specifiek op hun eigen grondgebied geschetst volgens 6 thema's, emissiereductie, ecologisch herstel en inrichting van de schelde, meting van de kwaliteit, onderzoek en ontwikkeling, internationale samenwerking, voor-

lichting en bewustmaking van de bevolking, deze acties en de desbetreffende prioritering moeten nog nader worden aangegeven, de voorwaarden voor de uitvoering van dit actieprogramma worden in hoofdstuk iv nader verduidelijkt.

In januari van dit jaar is een homogeen meetnet voor heel de schelde van start gegaan, het omvat een 13-tal bemonsteringspunten (eswars, fresnes, vieux-condé, bléharies, pottes, warcoing, melle, zingem, dendermonde, schaar van ouden doel, hansweert, terneuzen, vlossingen) in de schelde, die 13 maal per jaar worden bemonsterd op een 18-tal parameters, de resultaten van het meetnet worden verzameld in het gegevensbestand dat door het 'agence de l'eau artois-picardie' in frankrijk wordt beheerd, doel van het meetnet is met name de effecten van het scheldeactieprogramma te monitoren en te evalueren om dit eventueel aan te passen.

Tevens heeft de commissie een timing vastgelegd voor toevoeging van bijkomende stoffen in de groepen zware metalen, pak's en andere toxische stoffen waarvoor in oktober 1999 een besluit zal worden genomen.

Over heel het stroomgebied is een waarschuwings- en alarmnet opgezet, waarbij conform het bepaalde in het verdrag de binnen de verschillende verdragspartijen bestaande waarschuwings- en alarmsystemen op elkaar werden afgestemd, na een proefperiode is de procedure thans operationeel maar deze is wellicht voor verbetering vatbaar.

Tijdens deze Conferentie is er ook over de consequenties van de EU-Ontwerpkaderrichtlijn Water gesproken. Dit zal kunnen inhouden dat in de nabije toekomst de samenwerking met betrekking tot het beheer van de Schelde wordt verstevigd en met name de weg wordt geopend voor de verruiming van de beleidsterreinen van het Verdrag en de uitbreiding van het betrokken geografisch gebied. In oktober 1999 zal een nader besluit, afhankelijk van de aannname van de kaderrichtlijn, worden genomen waarbij tevens bekeken zal worden of een extra Ministersconferentie zou worden ingelast ter implementatie in het Verdrag.

De rol van de NGO's werd reeds in het Verdrag omschreven: hun aanwezigheid binnen de delegaties is geëffectueerd en de contacten met de ICBS dienen op initiatief van de Voorzitter te worden georganiseerd. Momenteel worden formules voor een betere integratie bestudeerd en deze zullen tijdens de eerstkomende plenaire vergadering worden besproken.

De Commissie heeft haar jaarverslag 1997, een brochure over het Scheldeactieprogramma en de volledige tekst ervan gepubliceerd. Deze stukken liggen op verzoek ter beschikking van het publiek op het secretariaat, CIPE-ICBS Italiëlei 124 - 2000 Antwerpen.

De volgende plenaire vergadering van de ICBS vindt plaats op 29 oktober 1999 in Frankrijk.

BIJLAGE 3

DELEGATIES VAN DE VERDRAGSLUITENDE PARTIJEN EN VERTEGENWOORDIGERS VAN DE WAARNEMERS IN DE ICBS IN 1998

Delegaties van de Verdragsluitende Partijen in de ICBS

Frans Republiek

- de heer Alain PELOUX, *delegatieleider*, Ministerie van Buitenlandse Zaken
- de heer Jean-Paul RIVAUD, Ministerie Ruimtelijke Ordening en Milieu, Directie Water
- de heer Jean-René LECERE, Vice-Voorzitter van de Conseil général du Nord
- de heer Bernard BRILLET, regionaal directeur, Regionale Directie Milieu Nord-Pas-de-Calais (DIREN)
- de heer Philippe GUILLARD, Directeur van de Agence de l'Eau Artois-Picardie
- de heer Martial GRANDMOUGIN, adjunct-Directeur van de Agence de l'Eau Artois-Picardie
- de heer Pierre-Frank CHEVET, Regionale Directie Industrie, Onderzoek en Milieu (DRIRE)
- de heer François NAU, Directie bevaarbare waterlopen Nord-Pas-de-Calais
- de heer Daniel BOIS, Voorzitter, Levende Schelde

Koninkrijk der Nederlanden

- de heer G. VERWOLF, Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Directeur Water, *delegatieleider*
- de heer C.J. COLIJN, Provincie Zeeland, Hoofdingenieur Directeur Milieu en Waterstaat
- mevrouw L.C. POPPE de LOOFF, Vereniging Nederlandse Riviergemeenten, Wethouder gemeente Vlissingen
- de heer M.I. van der ZEE, Ministerie van Buitenlandse Zaken
- de heer W. CRAMER, Ministerie van VROM
- de heer H. SAEIJS, Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Hoofdingenieur-Directeur Directie Zeeland
- de heer Dik TROMP, Rijksinstituut voor Kust en Zee, Hoofdingenieur-Directeur
- de heer Carel H.V. de VILLENEUVE, Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Directie Water
- de heer Harm OTERDOOM, Ministerie van Verkeer en Waterstaat, aangeduid door de Nederlandse delegatie als secretaris/deskundige
- de heer J.J. LILIPALY, gedesigneerd voorzitter 1999 - 2000

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- de heer André THIRION, *delegatieleider*, Brussels Instituut voor Milieubeheer
- de heer Jean-Michel MARY, Kabinet-Directeur van de Minister Gostuin
- de heer Thierry VARET, Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Bestuur Uitrustingen en Vervoer

Vlaams Gewest

- de heer Karel DE BRABANDER, plaatsvervangend delegatieleider, Directeur Internationaal Milieubeleid, V.M.M.
- de heer Wouter GODERIS, directeur-ingenieur voor de directeur-generaal, AMINAL
- de heer Stan BEERNAERT, directeur-generaal, V.M.W.
- de heer Marc VERHAEGEN, adviseur in het kabinet van de heer Theo Kelchtermans, Vlaamse minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, afgevaardigde van de Vlaamse Minister voor Leefmilieu
- de heer Jozef VAN HOOFF, Afdelingshoofd, Administratie Waterwegen en Zeewezen, voor de Vlaamse Minister van Openbare Werken

- de heer Patrick MEIRE, werkleider, voor de directeur van het Instituut voor Natuurbehoud
- de heer Dirk UYTENDAELE, adjunct van de directeur, voor de voorzitter van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen
- de heer Pieter KERREMANS, *administrateur-generaal*, Sociaal Economische Raad van Vlaanderen (SERV)
- de heer Jean PAUWELS, *deskundige*, Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)

Waals Gewest

- de heer Claude DELBEUCK, *delegatieleider*, Directeur-generaal, Hoofddirectie Natuurbehoud en Leefmilieu
- de heer Robert BINET, Inspecteur-generaal, Afdeling Water, Hoofddirectie Natuurbehoud en Leefmilieu
- de heer José SMITZ, Directeur van het Centre Environnement van de Universiteit van Luik
- de heer Thierry DETIFFE, Adviseur van Minister-President Collignon van het Waalse Gewest
- de heer A.TABART, Directeur IDEA (Intercommunale de Développement Economique et d'Aménagement du territoire des régions du Centre et du Borinage)
- de heer G.DELBAR, Directeur, IPALLE (Intercommunale de propreté publique des Régions de Péruwelz, Ath, Leuze, Lessines, Enghien et du Tournaisis)
- mevrouw M. BRAUN verantwoordelijke voor het beheer van de zuiveringsstations, IBW (Intercommunale pour l'aménagement et l'expansion économique du Brabant Wallon)
- de heer M.DECONINCK, Directeur-generaal, SWDE (Société wallonne de Distribution des Eaux).

Vertegenwoordigers van Waarnemers in de ICBS

Koninkrijk België

- de heer Robert JANSSENS, Ministerie van Buitenlandse Zaken
- de heer G.PICHOT, B.M.M. (Beheersseenheid Mathematisch Model Noordzee)

Europese Commissie

- de heer D.G.LAWRENCE, Hoofd eenheid DG.XI.D1

ICBM

- de heer Roel ZIJLMANS, *Secretaris-generaal*, Internationale Commissie voor de Bescherming van de Maas (ICBM - CIPM)
- de heer Paul RACOT, *Uitvoerend secretaris*, Internationale Commissie voor de Bescherming van de Maas (ICBM - CIPM)

BIJLAGE 4 - Samenstelling werkgroepen 1998

WG1 : Waterkwaliteit	WG2 : Emissies	WG2-1 : Calamiteuze verontreinigingen	WG3S/M : Grensoverschrijdende samenwerking	WGExtCom : Externe communicatie
H. SAEIJS Voorzitter	M. GRANDMOUGIN Voorzitter	G. de VRIES Voorzitter	B. de KERCKHOVE Voorzitter	C. de VILLENEUVE Voorzitter
Frankrijk	Frankrijk	Frankrijk	Frankrijk	Frankrijk
J.M. JOURNET	J.P. HILLEWAERE	J.P. HILLEWAERE	M. GRANDMOUGIN	M. GRANDMOUGIN
P. BERNARD J.P. DENYS P. VERDEVOYE A. LEMINOR E. PIQUE	J.P. DENYS F. VERLEY	J.P. DENYS F. VERLEY	D. BESOZZI J.P. DENYS	
Waalts gewest	Waalts gewest	Waalts gewest	Waalts gewest	Waalts gewest
J.M. WAUTHIER	F. PAULUS	D. DAGNELIES	J.M. WAUTHIER	
A. TRENTELS P. VAN DAMME F. PAULUS D. WYLOCK J.P. DESCY C. PIROTTE	A. TRENTELS C. PIROTTE		A. TRENTELS	B. de KERCKHOVE J.M. WAUTHIER

WG1 : Waterkwaliteit	WG2 : Emissies	WG2-1 : Calamiteuze verontreinigingen	WG3S/M : Grensoverschrijdende samenwerking	WGExCom : Externe communicatie
Vlaams gewest	Vlaams gewest	Vlaams gewest	Vlaams gewest	Vlaams gewest
E. DE MEYER	J. PAUWELS L. DE ROECK	E. DE MEYER	K. DE BRABANDER J. PAUWELS	D. UYTENDAELE
J. PAULUSSEN P. MEIRE D. D'HONT	P. DE SMEDT W. GODERIS B. JEURISSEN	P. DE SMEDT B. JEURISSEN G. PALS	R. POTTILIUS R. MERCKX H. LAGAST V. VAN DEN LANGENBERGH	M. VAN PETEGEM
Brussels hoofdstedelijk gewest	Brussels hoofdstedelijk gewest	Brussels hoofdstedelijk gewest	Brussels hoofdstedelijk gewest	Brussels hoofdstedelijk gewest
A. THIRION	A. THIRION T. VARET	P. DELCOMMUNE	A. THIRION	M. DERICK
Nederland	Nederland	Nederland	Nederland	Nederland
D. TROMP	A. HOEKSTRA	W. VINKE	H. OTERDOOM	C. de VILLENEUVE
B. van ECK L. SANTBERGEN	S. BOROWSKI G. de VRIES B. van ECK	S. BOROWSKI P. HUIJSER J. de ROOS	F. de HOOP SCHEFFER A. HOEKSTRA G. van OVERLOOP	

BIJLAGE 5

OVERZICHT VAN DE VERGADERINGEN

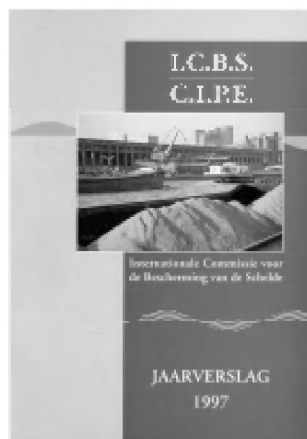
Datum	Plaats	Type	Voorzitter
8/01	ANTWERPEN	WG 2-1	G. de VRIES
29/1	LUIK	WG 3	B. de KERCKHOVE
9/2	DOUAI	Delegatieleidersoverleg	
8/3	ANTWERPEN	Delegatieleidersoverleg	
9/3	ANTWERPEN	Plenaire	
23/4	ANTWERPEN	WG 2	M. GRANDMOUGIN
29/4	ANTWERPEN	WG 1	H. SAEIJS
11/5	ANTWERPEN	WG 1	H. SAEIJS
13/5	ANTWERPEN	WG 2	M. GRANDMOUGIN
19/5	ANTWERPEN	WG 2-1	G. de VRIES
11/6	ANTWERPEN	WG 1	H. SAEIJS
15/6	ANTWERPEN	WG 2	M. GRANDMOUGIN
25/6	ANTWERPEN	WG 2	M. GRANDMOUGIN
25/6	ANTWERPEN	WG 3	B. de KERCKHOVE
26/8	ANTWERPEN	WG 1mnt	P. BERNARD
26/8	ANTWERPEN	WG 1bio	P. VERDEVOYE
15/10	ANTWERPEN	WG 2	M. GRANDMOUGIN
15/10	ANTWERPEN	WG 3	B. de KERCKHOVE
19/10	BRUSSEL	Delegatieleidersoverleg	
13/11	ANTWERPEN	WG 2-1	G. de VRIES
16/11	ANTWERPEN	WGCom	C. de VILLENEUVE
2/12	ANTWERPEN	WG 1	H. SAEIJS
9/12	DOMBURG	Delegatieleidersoverleg	
10/12	MIDDELBURG	Plenaire	
10/12	MIDDELBURG	Ministersconferentie	

BIJLAGE 6

BOEKEN EN DOCUMENTEN VAN DE ICBS

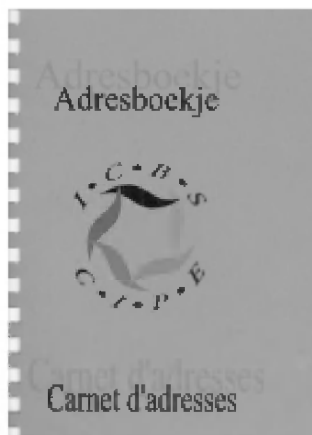
Jaarverslag 1995-1996

Jaarverslag 1997

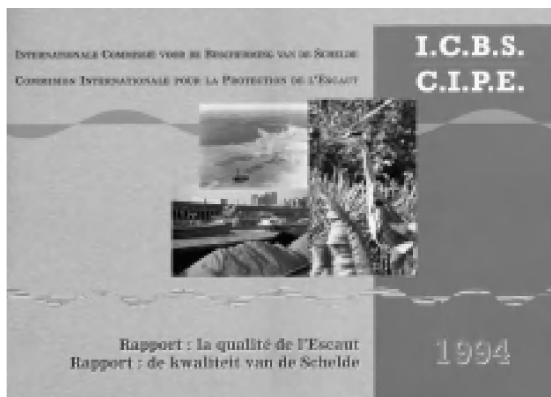
Schelde Actieprogramma (SAP)

Adresboekje 1998

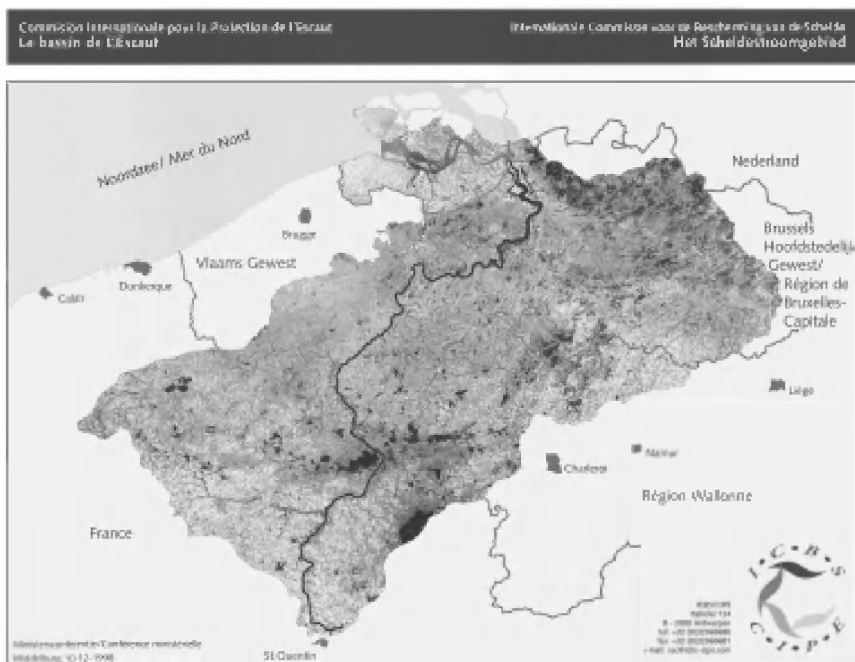

Brochure ICBS - SAP

Rapport : de kwaliteit van de Schelde 1994

Satellietfoto

VERDRAG INZAKE DE BESCHERMING VAN DE SCHELDE CHARLEVILLE-MEZIERE, 26 APRIL 1994

De Regeringen van het Koninkrijk der Nederlanden, de Franse Republiek, het Vlaams Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Waals Gewest,

Partijen bij dit Verdrag inzake de bescherming van de Schelde,

Ernaar strevend de kwaliteit van de Schelde te waarborgen, door zich ervoor in te spannen verdere verontreiniging te voorkomen en de huidige toestand te verbeteren,

Ervan overtuigd dat dit een dringende taak is,

Verlangend de bestaande samenwerking te versterken tussen de Staten en Gewesten die betrokken zijn bij de bescherming en het gebruik van het Scheldewater, in de geest van het Verdrag inzake de bescherming en het gebruik van grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren, gesloten te Helsinki op 17 maart 1992,

Gelet op het Verdrag inzake de bescherming van het mariene milieu van de Noordoost-Atlantische Oceaan, gesloten te Parijs op 22 september 1992,

zijn het volgende overeengekomen :

ARTIKEL 1 : Begripsbepalingen

In dit Verdrag wordt verstaan onder :

- a) “Schelde” : de Schelde vanaf haar bron tot aan haar monding in zee, daarbij inbegrepen de Zeeschelde en de Westerschelde;
- b) “riviersysteem van de Schelde” : de Schelde, alsmede alle daarop al dan niet rechtstreeks afwaterende waterlopen en kanalen op het grondgebied van de Verdragsluitende Partijen;
- c) “stroomgebied van de Schelde” : het gebied dat afwatert op de Schelde of op haar zijrivieren;
- d) “Commissie” : de Internationale Commissie voor de bescherming van de Schelde tegen verontreiniging.

ARTIKEL 2 : Doel van het Verdrag

- 1. In de geest van het Verdrag van Helsinki inzake de bescherming en het gebruik van grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren werken de Verdragsluitende Partijen samen, rekening houdend met hun gemeenschappelijke belangen en met de bijzondere belangen van elk van hen, in een geest van goede nabuurschap, teneinde de kwaliteit van de Schelde te behouden en te verbeteren.
- 2. Ten behoeve van de internationale samenwerking inzake de Schelde stellen de Verdragsluitende Partijen een Internationale Commissie voor de bescherming van de Schelde tegen verontreiniging in.

ARTIKEL 3 : Beginselen van de samenwerking

1. Om het doel, gesteld in artikel 2 van dit Verdrag, te bereiken, nemen de Verdragsluitende Partijen maatregelen die betrekking hebben op het gehele gedeelte van het stroomgebied gelegen op hun grondgebied.
2. Bij hun handelen laten de Verdragsluitende Partijen zich leiden door de volgende beginselen :
 - a) het voorzorgsbeginsel, uit hoofde waarvan het treffen van maatregelen ter vermindering van mogelijke wezenlijke grensoverschrijdende effecten van het lozen van gevaarlijke stoffen niet wordt uitgesteld om de reden dat het bestaan van een causaal verband tussen de lozing van die stoffen enerzijds en een mogelijk wezenlijk grensoverschrijdend effect anderzijds niet volledig door wetenschappelijk onderzoek is aangetoond;
 - b) het beginsel van preventie, uit hoofde waarvan in het bijzonder schone technologie wordt toegepast, onder economisch aanvaardbare voorwaarden;
 - c) het beginsel dat de beheersing en de vermindering van verontreiniging bij voorrang aan de bron moet plaatsvinden, uit hoofde waarvan de Verdragsluitende Partijen zich ervoor inspannen de beste beschikbare technologieën en de meest milieuveilige handelwijzen ter vermindering van de lozingen van gevaarlijke stoffen vanuit puntbronnen en diffuse bronnen, onder economisch aanvaardbare voorwaarden, toe te passen;
 - d) het beginsel dat de vervuiler betaalt, uit hoofde waarvan de kosten van maatregelen ter voorkoming, beheersing en vermindering van de verontreiniging worden gedragen door de vervuiler.
3. De Verdragsluitende Partijen handelen op vergelijkbare wijze in het gehele stroomgebied, teneinde verstoring van de mededinging te voorkomen.
4. De Verdragsluitende Partijen spannen zich, elk voor zich, ervoor in om met passende maatregelen een integraal beheer van het stroomgebied van de Schelde te verwezenlijken.
5. De Verdragsluitende Partijen overleggen gezamenlijk teneinde de voorwaarden voor een duurzame ontwikkeling van de Schelde en van haar stroomgebied te verzekeren.
6. De Verdragsluitende Partijen beschermen en waar mogelijk verbeteren de kwaliteit van het aquatisch ecosysteem van de Schelde, onder andere door inrichtingsmaatregelen en door geleiding van het gebruik van de rivier.
7. De bepalingen van dit Verdrag doen geen afbreuk aan het recht van de Verdragsluitende Partijen om afzonderlijk of gezamenlijk strengere maatregelen aan te nemen en toe te passen dan die uit hoofde van dit Verdrag.
8. De bepalingen van dit Verdrag doen geen afbreuk aan de rechten en verplichtingen van Verdragsluitende Partijen die voortvloeien uit andere verdragen, voorafgaand aan de inwerkingtreding van dit Verdrag en verband houdend met het doel ervan.

ARTIKEL 4 : Kwaliteit van de waterbodem

1. Met het oog op de bescherming van de Schelde en in het kader van de activiteiten van de Commissie informeren de Verdragsluitende Partijen elkaar over hun beleid inzake het beheer van de sedimenten van de Schelde en stemmen zij dit beleid naar behoefte op elkaar af.
2. De Verdragsluitende Partijen beperken zoveel mogelijk het storten en terugstorten, alsmede de verplaatsing in benedenstroomse richting, van verontreinigde baggerspecie in de Schelde.

ARTIKEL 5 : Taken van de Commissie

De taken van de Commissie zijn de volgende :

- a) het bepalen, verzamelen en evalueren van de gegevens, te verstrekken door de Verdragsluitende Partijen, elk met betrekking tot haar grondgebied, teneinde de bronnen van verontreiniging te identificeren die een wezenlijk effect hebben op de kwaliteit van de Schelde;
- b) het afstemmen van de programma's van de Verdragsluitende Partijen voor de bewaking van de waterkwaliteit, teneinde te komen tot een homogeen meetnet;
- c) het opstellen van inventarissen van, en het bevorderen van de uitwisseling van informatie over, de bronnen van verontreiniging bedoeld in punt (a) van dit artikel;
- d) het opstellen, met het oog op hun uitvoering door de Verdragsluitende Partijen, elk voor zich, van streefdoelen en van een actieprogramma dat met name maatregelen bevat, gericht op alle soorten puntbronnen en diffuse bronnen van verontreiniging, teneinde de waterkwaliteit en meer in het algemeen het ecosysteem te behouden en te verbeteren;
- e) het met regelmaat uitvoeren van gecoördineerde evaluaties van de doeltreffendheid van het actieprogramma, bedoeld in punt (d) van dit artikel;
- f) het dienen als kader voor de uitwisseling van informatie over het waterbeleid van de Verdragsluitende Partijen;
- g) het dienen als kader voor de uitwisseling van informatie over de projecten die zijn onderworpen aan een effectrapportage en die een wezenlijk grensoverschrijdend effect hebben op de kwaliteit van de Schelde, met inachtneming van de op het grondgebied van de Verdragsluitende Partijen van kracht zijnde wetgeving;
- h) het bevorderen van de samenwerking en de uitwisseling van informatie inzake de beste beschikbare technologieën;
- i) het aanmoedigen van de samenwerking in het kader van de programma's voor wetenschappelijk onderzoek, met name op het gebied van fysisch, chemisch en ecologisch onderzoek en van het onderzoek van de visstand;
- j) het dienen als kader voor de bespreking van te ondernemen acties met betrekking tot de grensoverschrijdende zijrivieren en kanalen van het riviersysteem van de Schelde;
- k) het uitbrengen van adviezen of aanbevelingen aan de Verdragsluitende Partijen over de in dit Verdrag voorziene samenwerking;

- l) het organiseren van de samenwerking tussen de verschillende nationale of regionale waarschuwings- en alarmnetten en het bevorderen van de uitwisseling van informatie met het oog op het voorkomen en het bestrijden van calamiteuze verontreiniging;
- m) het samenwerken met andere Internationale Commissies die vergelijkbare taken vervullen voor aangrenzende watersystemen;
- n) het uitbrengen van een jaarverslag over haar werkzaamheden, dat openbaar wordt gemaakt, alsook van elk ander verslag dat zij dienstig acht;
- o) het behandelen van alle zaken binnen het toepassingsgebied van dit Verdrag, die de Verdragsluitende Partijen haar in onderlinge overeenstemming opdragen.

ARTIKEL 6 : Samenstelling en werkwijze van de Commissie

1. De Commissie bestaat uit delegaties van de Verdragsluitende Partijen. Elke Verdragsluitende Partij benoemt ten hoogste acht afgevaardigden, onder wie een delegatieleider. De benoemingen dienen voor de eerste maal plaats te vinden binnen drie maanden na de inwerkingtreding van dit Verdrag. De delegaties kunnen zich ter vergadering laten bijstaan door deskundigen.
2. Het voorzitterschap van de Commissie wordt afwisselend door iedere Verdragsluitende Partij voor de duur van twee jaar uitgeoefend. De Verdragsluitende Partij die het voorzitterschap uitoefent wijst een van de leden van haar delegatie aan als Voorzitter van de Commissie. De Voorzitter treedt tijdens de vergaderingen van de Commissie niet op als woordvoerder van zijn delegatie.
3. De Commissie vergadert eenmaal per jaar, daartoe bijeengeroepen door de Voorzitter, en voorts op verzoek van ten minste twee delegaties. De Commissie kan sommige van haar vergaderingen op ministerieel niveau houden. De Commissie stelt naar behoefte werkgroepen in om zich bij haar taken te laten bijstaan. Ter regeling van haar werkzaamheden neemt de Commissie een huishoudelijk reglement aan.
4. De Commissie neemt haar beslissingen in aanwezigheid van alle delegaties van de Verdragsluitende Partijen en met eenparigheid van stemmen. Stemonthouding van een enkele delegatie staat eenparigheid niet in de weg. Elk der Verdragsluitende Partijen beschikt over één stem.

Indien de Regering van het Koninkrijk België later toetreedt tot dit Verdrag, beschikt zij over stemrecht wat de beslissingen betreft die betrekking hebben op aangelegenheden die tot de bevoegdheid van de federale Staat behoren krachtens de Belgische Grondwet. In dit geval beschikken de Regeringen van de Belgische Gewesten bij de beslissingen niet over stemrecht.

5. De werktalen van de Commissie zijn in het Frans en het Nederlands.
6. De Commissie beschikt over een permanent secretariaat, gevestigd in Antwerpen, om zich bij haar taken te laten bijstaan.
7. Ten einde de taken uit te oefenen die haar in dit Verdrag zijn toebedeeld, bezit de Commissie rechtspersoonlijkheid. Zij geniet op het grondgebied van elk der Verdragsluitende Partijen de handelingsbevoegdheid die noodzakelijk is voor de vervulling van haar taken. De Commissie wordt vertegenwoordigd door haar Voorzitter.

De Commissie beslist over de aanwerving en het ontslag van personeel en beschikt in het bijzonder over de bevoegdheid om contracten af te sluiten in het kader van de uitoefening van haar taken, roerende en onroerende goederen te verwerven en te vervreemden, alsook in rechte op te treden.

ARTIKEL 7 : Waarnemers

1. De Commissie laat op hun verzoek als waarnemer toe :
 - a) elke Staat die geen Partij is bij dit Verdrag en waarvan een deel van het grondgebied is gelegen in het stroomgebied van de Schelde;
 - b) de Europese Gemeenschap.
2. De Commissie kan op hun verzoek als waarnemer elke Intergouvernementele Organisatie of Commissie toelaten waarvan de bekommernissen vergelijkbaar zijn met de hare.
3. De waarnemers kunnen, zonder stemrecht, deelnemen aan de vergaderingen van de Commissie en kunnen in de Commissie elke informatie of elk verslag, verband houdend met het doel van dit Verdrag, inbrengen.

ARTIKEL 8 : Kosten van de Commissie

1. Elke Verdragsluitende Partij draagt de kosten van haar vertegenwoordiging in de Commissie en in de werkgroepen.
2. Zij dragen de overige aan de werkzaamheden van de Commissie verbonden kosten, daaronder begrepen die van het secretariaat, overeenkomstig de volgende verdeelsleutel :

- Koninkrijk der Nederlanden	:	10%
- Franse Republiek	:	30%
- Waals Gewest	:	10%
- Vlaams Gewest	:	40%
- Brussels Hoofdstedelijk Gewest	:	10%

De Commissie kan, in geval van latere toetreding of uittreding van een Verdragsluitende Partij of van naar haar oordeel bijzondere activiteiten, een andere verdeelsleutel bepalen.

ARTIKEL 9 : Inwerkingtreding

1. Elke Ondertekenende Partij deelt aan de Regering van Frankrijk die hierbij wordt aangeduid als depositaris van dit Verdrag, mee wanneer aan de voor haar vereiste interne procedures voor de inwerkingtreding van dit Verdrag is voldaan.
2. De depositaris bevestigt onmiddellijk de datum van ontvangst van deze mededelingen en stelt de andere Ondertekenende Partijen in kennis. Het Verdrag treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand die volgt op de ontvangst van de laatste mededeling.

ARTIKEL 10 : Latere toetreding

1. Dit Verdrag staat open voor toetreding door elke Staat bedoeld in artikel 7, lid 1, (a).
2. De akten van toetreding worden neergelegd bij de depositaris die onmiddellijk de datum van hun ontvangst bevestigt en de andere Verdragsluitende Partijen in kennis stelt.
3. Dit Verdrag treedt in werking ten aanzien van elke Staat bedoeld in lid 1 van dit artikel op de eerste dag van de tweede maand die volgt op de neerlegging van zijn akte van toetreding.

ARTIKEL 11 : Opzegging

Na het verstrijken van een periode van drie jaar na zijn inwerkingtreding kan dit Verdrag te allen tijde door elk der Verdragsluitende Partijen worden opgezegd met inachtneming van een termijn van zes maanden door middel van een aan de depositaris te richten verklaring.

ARTIKEL 12 : Authentieke teksten

Dit Verdrag, opgesteld in één exemplaar, in de Franse en de Nederlandse taal, waarbij beide teksten gelijkelijk authentiek zijn, zal worden neergelegd in de archieven van de depositaris die daarvan een gewaarmerkt afschrift zal doen toekomen aan elk der Ondertekenende Partijen.

OPGEMAAKT te Charleville-Mézières, op 26 april 1994

Voor de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
Didier Gosuin

Voor de Regering van het Vlaams Gewest
Norbert De Batselier

Voor de Regering van de Franse Republiek
Michel Barnier

Voor de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden
Hanja Maij-Weggen

Voor de Regering van het Waals Gewest
Guy Lutgen

HUISHOUDELIJK EN FINANCIËEL REGLEMENT

ARTIKEL 1 : BEDRIJFSJAAR

Het bedrijfsjaar van de commissie is het kalenderjaar.

ARTIKEL 2 : VOORZITTERSCHAP VAN DE COMMISSIE

1. Het voorzitterschap van de Internationale Commissie voor de bescherming van de Schelde wordt achtereenvolgens uitgeoefend door een lid van de delegatie van :
het Vlaams Gewest,
het Koninkrijk der Nederlanden,
het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,
de Franse Republiek,
het Waals Gewest.
Het eerste voorzitterschap verstrijkt eind 1998 ¹.
2. Indien een verdragspartij afziet van de uitoefening van haar voorzitterschap, neemt de volgende verdragspartij het voorzitterschap op zich.
3. Bij verhindering van de voorzitter van de commissie wordt deze vervangen door een ander lid van de delegatie van de betreffende verdragspartij.
4. De voorzitter van de commissie heeft tot taak de verbinding tussen de Commissie en het secretariaat te verzekeren, de vergaderingen van de commissie te leiden, initiatieven te nemen en de commissie voorstellen te doen met het oog op de goede werking van de commissie en alle taken uit te oefenen die de commissie hem toevertrouwt.

ARTIKEL 3 : SAMENSTELLING VAN DE DELEGATIES

1. Elke delegatie deelt aan het secretariaat de naam van haar leden en die van haar delegatieleider mee. Veranderingen in de samenstelling van haar delegatie deelt zij zo spoedig mogelijk mee. Het secretariaat doet hiervan mededeling aan de overige delegaties.
2. Elke delegatie deelt aan het secretariaat voor de vergaderingen van de commissie het aantal en de namen van de deelnemende afgevaardigden en de eventuele deskundigen mee.

¹ Door de Commissie in de plenaire vergadering van 12 juni 1997 verlengd van 31.12.97 tot 31.12.98

ARTIKEL 4 : PLENAIRE VERGADERING

1. De voorzitter nodigt de delegaties twee maanden vóór de plenaire vergadering uit door middel van een brief gericht aan de delegatieleiders. De brief is vergezeld van de ontwerp-agenda.
2. Elke delegatie beschikt over een termijn van een maand om de agendapunten voor te stellen die zij behandeld wil zien, zo mogelijk voegt zij een toelichtende notitie bij.
3. De delegaties die een buitengewone plenaire vergadering wensen te beleggen, leggen dit voorstel, vergezeld van een ontwerp-agenda en een toelichtende notitie voor aan de voorzitter van de commissie. De voorzitter heeft dan 15 dagen om de overige delegaties te raadplegen over de ontwerp-agenda en volgt dan de procedures van artikel 4, leden 1 en 2.
4. In dringende gevallen kan de voorzitter, na raadpleging van alle delegatieleiders over een agenda, een plenaire vergadering bijeenroepen.
5. De agenda wordt aan het begin van de vergadering vastgesteld.

ARTIKEL 5 : SCHRIFTELIJKE BESLUITVORMING

1. Buiten de vergaderingen kan de commissie, op voorstel van de voorzitter, over dringende kwesties langs schriftelijke weg beslissingen nemen. Elke delegatie kan, door middel van een brief van de delegatieleider aan de voorzitter, een daartoe strekkend verzoek doen.
2. De voorzitter zal de delegaties, door middel van een brief aan de delegatieleiders, vragen zich binnen een termijn van een maand over een ontwerp-besluit uit te spreken.
3. Wanneer binnen deze maand geen eenparige overeenstemming is bereikt over het ontwerp-besluit, dan geldt het als afgewezen.
4. De voorzitter stelt elke delegatie van het resultaat van deze besluitvormingsprocedure in kennis.

ARTIKEL 6 : WERKGROEPEN

1. De commissie legt bij de instelling van werkgroepen hun mandaat schriftelijk vast. De commissie kan de mandaten naar behoefte bijstellen of werkgroepen opheffen.
2. Op voordracht van de voorzitter wijst de commissie de voorzitters van de werkgroepen voor de duur van ten hoogste twee jaar aan, met de mogelijkheid van verlenging. De voorzitters van de werkgroepen dienen zoveel mogelijk lid van een delegatie in de commissie te zijn.
3. De voorzitters van de werkgroepen hebben tot taak de vergaderingen van hun werkgroep te leiden, initiatieven in het kader van hun mandaat te nemen en voorstellen met het oog op de goede werking van de werkgroep te doen. De voorzitters brengen ten minste éénmaal per jaar, tijdens een plenaire vergadering, verslag uit van de stand van de werkzaamheden in hun werkgroep.
4. Elke delegatie deelt aan het secretariaat de namen van de leden van haar delegatie in elke werkgroep mee. Veranderingen in de samenstelling van haar delegatie deelt zij zo spoedig mogelijk mee. Het secretariaat doet hiervan mededeling aan de voorzitter van de werkgroep en aan de overige delegatie

ARTIKEL 7 : WAARNEMERS

1. De in artikel 7, lid 1, van het verdrag bedoelde waarnemers ontvangen een uitnodiging en de stukken voor de vergaderingen van de commissie. Voor de werkgroepen ontvangen de waarnemers de agenda's en, op verzoek, de desbetreffende stukken.
2. De commissie neemt een beslissing over het toelaten van de in artikel 7, lid 2, van het verdrag bedoelde waarnemers tot de vergaderingen van de commissie of/een van de werkgroepen. De commissie stelt de voorwaarden voor hun toelating vast.
3. De commissie kan uit haar eigen kring deelnemers als waarnemers voor vergaderingen van andere organisaties aanwijzen.

ARTIKEL 8 : EXTERNE ADVIEZEN

De commissie kan beslissen in een plenaire vergadering van de commissie of een vergadering van één van haar werkgroepen personen toe te laten die een bijzondere deskundigheid hebben of een bijzondere betrokkenheid hebben bij een te bespreken punt. De toelating geldt alleen voor dat specifieke punt van de agenda. Aan de toelating kunnen voorwaarden worden verbonden.

ARTIKEL 9 : SECRETARIAAT VAN DE COMMISSIE

1. Het secretariaat ondersteunt de commissie en de werkgroepen van de commissie in de uitvoering van alle taken. Het secretariaat behandelt met name de administratieve zaken van de commissie en bereidt de vergaderingen voor.
2.
 - a. De commissie benoemt een secretaris-generaal en een uitvoerend secretaris voor een hernieuwbare termijn van 5 jaar. Onder het gezag van de voorzitter leidt de secretaris-generaal de werkzaamheden van het secretariaat.
 - b. Bij verhindering van de secretaris-generaal wordt deze vervangen door de uitvoerend secretaris.
3. Het secretariaat voert de opdrachten uit die hem zijn toevertrouwd door de commissie. In dat verband wordt het met name met de volgende taken belast :
 - a. het secretariaat ontvangt, vertaalt en verspreidt de documenten van de delegaties, van de commissie en van de werkgroepen;
 - b. het secretariaat zorgt voor de praktische voorbereiding van de vergaderingen (uitnodigingen, lokalen, tolken, documenten, enz.);
 - c. het verzorgt het secretariaat van de vergaderingen van de commissie en van alle werkgroepen, het waakt erover dat alle documenten worden opgesteld in de werktalen van de commissie en dat deze worden toegestuurd aan de leden van de commissie en van de werkgroepen;
 - d. het secretariaat stelt de documenten op, op basis van de bijdragen van de delegaties van de verdragspartijen en zorgt voor het verspreiden ervan;
 - e. het secretariaat archiveert de documenten en verslagen;

- f. het secretariaat verzekert bovendien de dagelijkse taken van een secretariaat (telefoon, typwerk).
4. De leden van het secretariaat bewaren in hun contacten met de delegaties van de verdragspartijen hun neutraliteit en zijn gebonden door de vertrouwelijkheid van hun ambt.
5. De commissie keurt de algemene verdeling van de taken en van de functies goed. Zij keurt de weddeschalen goed en herziet deze regelmatig.

ARTIKEL 9bis : DIENSTREIZEN VAN HET SECRETARIAAT²

1. Goedkeuring

1.1 Voor zendingsoopdrachten van leden van het secretariaat naar landen die niet tot de Verdragspartijen behoren, is de goedkeuring vereist van de Voorzitter.

1.2 Zendingsoopdrachten op het grondgebied van de Verdragspartijen, vallen onder de verantwoordelijkheid van de Secretaris-generaal.

2. Vergoeding

Voor de vergoeding m.b.t. de dienstreizen van de leden van het secretariaat, verblijfskosten en kilometervergoeding, geldt de desbetreffende regeling die van kracht is bij de Vlaamse Milieumaatschappij en gelden de schalen die bij de Vlaamse Milieumaatschappij van toepassing zijn voor de rangen A4, A3 en A2.

ARTIKEL 9ter : VERLOFREGELING ²

1. Voor het verlof van de leden van het secretariaat is de regeling van toepassing die van kracht is bij de detacherende instelling.
2. De organisatie van de verlofregeling valt onder de verantwoordelijkheid van de Secretaris-generaal. Deze laatste legt de verlofregeling op het secretariaat ter goedkeuring voor aan de Voorzitter.

ARTIKEL 10 : PLAATSING VAN DESKUNDIGEN BIJ HET SECRETARIAAT

1. Een verdragspartij kan aan de commissie voorstellen één of meerdere deskundigen voor een beperkte tijdsduur bij het secretariaat te plaatsen. In het door de commissie genomen aannemingsbesluit dienen de taken van de deskundige(n) en de duur van zijn of hun opdrachten te worden vastgesteld.
2. De geplaatste deskundigen volgen het in het secretariaat van kracht zijnde arbeidsreglement.
3. De kosten van deze terbeschikkingstelling komen, tenzij de commissie anders beslist, ten laste van de betrokken verdragspartij.

² Beslissing van de Commissie op de plenaire vergadering van 9 maart 1998

ARTIKEL 11 : WERKTALEN

1. Tijdens de vergaderingen van de commissie en van haar werkgroepen wordt op adequate wijze in en vanuit de werktalen getolkt.
2. De documenten van de commissie en van de werkgroepen dienen in de werktalen beschikbaar te zijn.

ARTIKEL 12 : FINANCIËEL REGLEMENT

1. Elke uitgave wordt binnen de perken van de begroting uitgevoerd.
De begroting kan voorschotten en een bedrijfskapitaal bevatten.
2. De begroting wordt opgedeeld in een afdeling werking en een afdeling investering en per aard van de uitgaven. Van het investeringsmateriaal wordt een inventaris bijgehouden.
3. Referentiemunt : BF
4. Eénmaal per jaar tijdens een plenaire vergadering legt de voorzitter, samen met het rapport van de accountants, aan de commissie rekenschap af van de afgesloten rekeningen in het voorbije jaar, van de begrotingscontrole voor het lopende jaar en van de ontwerp-begroting voor het komende jaar.
De commissie stemt in met het afsluiten van de rekeningen van het voorbije jaar en geeft kwijting aan de voorzitter.
Zij keurt de begrotingscontrole van het lopende jaar goed en beslist eventueel over de overdrachten van een begrotingslijn naar een ander jaar.
Zij keurt de begrotingsprognoses van het daaropvolgende jaar goed, welke de berekeningsbasis voor de bijdragen van de verdragspartijen vormen.
5. De bijdragen van de verdragspartijen dienen elk jaar vòòr 15 maart te zijn gestort.
6. Uitgaven worden door de voorzitter aangegaan. De voorzitter kan volmacht verstrekken aan de secretaris-generaal . De beschikking in artikel 9.2b is van toepassing.
7. De eventueel onbenutte begrotingsmiddelen, m.i.v. eventuele financieel rente-opbrengsten zullen naar de rekeningen van het daaropvolgende jaar worden overgeboekt.

ARTIKEL 13 : SLOTBEPALINGEN

Dit huishoudelijk en financieel reglement is aangenomen tijdens de plenaire vergadering van de commissie van 5 december 1995. Het treedt in werking op 1 januari 1996.

MANDATEN VAN DE WERKGROEPEN

WG 1 : Waterkwaliteit

0. Samenwerken met WG 2 “Emissies”, voor wat betreft de eerste opdracht van het mandaat van deze WG.
1. Op basis van de gegevens, verstrekt door de Partijen, opmaken van een inventaris van de bestaande meetprogramma's en meetnetten, inzake de waterkwaliteit van de Schelde (water, zwevende stoffen, sedimenten, organismen);
2. Opmaken van een inventaris van de meetprogramma's inzake de kwaliteit van het aquatisch ecosysteem;
3. Evalueren en vergelijken van de gegevens geleverd door deze programma's en meetnetten;
4. Voorstellen van de modaliteiten om tot een homogeen meetnet te komen;
5. Formuleren van voorstellen aangaande streefdoelen en het actieprogramma zoals bedoeld in art. 5.d van het Verdrag.
6. Het met regelmaat uitvoeren van gecoördineerde evaluaties van de toestand van de kwaliteit van de Schelde.

WG 2 : Emissies

1. Opstellen, in samenwerking met de WG 1 “Waterkwaliteit”, van de lijst van stoffen/parameters afkomstig van diffuse bronnen en puntbronnen van verontreiniging in het stroomgebied, die de waterkwaliteit van de Schelde op relevante wijze beïnvloeden.
2. identificeren van de oorsprong en inventariseren van de verontreinigingsbronnen van de onder punt 1 vermelde stoffen/parameters en opvolgen van hun ontwikkeling.
3. inventariseren van de acties en programma's voor sanering en ter bestrijding van de waterverontreiniging, die op nationaal dan wel regionaal niveau zijn opgesteld, daarin begrepen de wettelijke verplichtingen en de te bereiken doelstellingen.
4. voor de onder punt 1 vermelde stoffen/parameters, opmaken en valideren van een vergelijking tussen de emissie-inventaris en de vrachten in samenwerking met de WG 1 “Waterkwaliteit”;
5. in het kader van een subwerkgroep “calamiteuze verontreiniging” :
 - a. opmaken van een inventaris op het niveau van de Verdragspartijen, van de bestaande meetstations om accidentele verontreinigingen te detecteren, alsmede van de verkregen resultaten, tussen de Verdragspartijen en op internationaal niveau tussen de bevoegde overheden.

- b. opmaken van een inventaris op het niveau van de Verdragspartijen, van de bestaande waarschuwings- en alarm procedures, tussen de Verdragspartijen en op internationaal niveau tussen de bevoegde overheden.
 - c. opmaken van een inventaris van de mogelijke bronnen voor accidentele verontreiniging en van de maatregelen voor het voorkomen en bestrijden van deze calamiteuze verontreinigingen.
 - d. formuleren van voorstellen gericht op het vaststellen of verbeteren van gecoördineerde waarschuwings- en alarmprocedures.
6. a. bijdragen aan het formuleren van voorstellen aangaande streefdoelen en het actieprogramma zoals bedoeld in art. 5.d) van het Verdrag.
- b. formuleren van doelstellingen voor emissiereductie van de in punt 1 vermelde stoffen/parameters.

WG 3 : Grensoverschrijdende Samenwerking en Gemeenschappelijke Leefmilieu-projecten

1. Werkgroep WG 3 dient als forum voor overleg tussen de Partijen over de gevolgen voor de ICBS van afspraken, gemaakt in andere internationale vergaderingen (bv. Europese Unie, Verdrag van Helsinki, OSPARCom, Noordzeeministerconferenties, ...).
2. De werkgroep herneemt het overleg over de Europese gemeenschappelijke leefmilieu-projecten zodra dit opportuun is ten gevolge van Europese beslissingen over de mogelijke financiering. De werkgroep doet voorstellen aan de plenaire vergadering over het gebruik van Europese kredieten voor betoelaging van initiatieven die onder de doelstellingen van de ICBS vallen.
3. Voor de uitvoering van dit mandaat kunnen de werkgroep WGM3 en WGS3 van de ICBM en ICBS gezamenlijk vergaderen voor zover er een gemeenschappelijk belang bestaat.

